

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLAD VOOR DE WEERMACHT VAN NEDERLAND EN INDIË

waarin opgenomen :

het Artilleristisch Tijdschrift, het Cavaleristisch Tijdschrift en het
Militair Technisch Tijdschrift.

Directeur-Redacteur: J. MOORMAN, Reserve-Majoor der Infanterie.

Redacteuren:

J. J. C. P. WILSON, Kapitein van den Generalen Staf, Leeraar Hoogere Krijgsschool.

A. Q. H. DIJXHOORN, Kapitein van den Generalen Staf.

M. R. H. CALMEIJER, Kapitein van den Generalen Staf, Leeraar Hoogere Krijgsschool.

P. W. PIETERS, Ritmeester der huzaren, adjudant van den Directeur Hoogere Krijgsschool.

A. ETERMAN, Eerste-luitenant der artillerie, Lid der Commissie van proefneming.

Redactie en Administratie: Zwarteweg I, Den Haag. Tel. 117783. Postrekening 44715
Abonnement f 2.50 per kwartaal. Indië en Buitenland f 12.50 per jaar. Losse Nummers f 1.—

105de JAAR No. 3

NADRUK VERBODEN

MAART 1936

INHOUD :

	Pag.
De Aanval van een Bataljon Infanterie op een HWS, door A. Q. H. DIJXHOORN ..	86
Beoefening van het Tuchtrecht in de Weermacht	100
De Oorlog van Morgen, door M. R. H. CALMEIJER	105
De Munitien van ons 7 Veldgeschut III, door F. G. DÜRST BRITT	109
D. A. F. „Trado” Artillerie Trekker	112
Nieuwe Uitgaven.....	119
Leven en Streven in de Koninklijke Landmacht	121
Uit de Vekpers	126

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS N.V. - 's-GRAVENHAGE - 1936

DE AANVAL VAN EEN BATALJON INFANTERIE OP EEN HWS.

EEN TACTISCHE OEFENING OP DE KAART

DOOR A. Q. H. DIJXHOORN,
Kapitein van den Generalen Staf.

III ¹⁾ (Slot).

Zoodra de B.C. bevelen heeft ontvangen omtrent den voorgenomen aanval, gaat hij verkennen (I.R. = II B punt 398). Zooals uit het voorgaande blijkt, moet de B.C. met het beginnen van zijn verkenningen niet wachten, tot hem het definitieve aanvalsbevel van C—4 R.I. heeft bereikt. Een en ander volgt uit het bepaalde in punt 377. Niet ondenkbaar is het, dat de B.C. dan later — na ontvangst van het definitieve aanvalsbevel van den regimentscommandant — nog een aanvullende terreinverkenning moet verrichten, teneinde zijn aanvalsbevel *tot in bijzonderheden* te kunnen vaststellen (punt 401).

Ik zou den lezer thans willen verzoeken aan te nemen, dat C—II—4 R.I. ergens zit in het terrein ten Oosten van de Sijsten en dat hij aldaar 's morgens te ongeveer 10 uur van zijn R.C. „de bevelen en aanwijzingen, die hij noodig heeft om zijn verkenning te kunnen aanvangen” (punt 377) ontvangt ²⁾.

Hoe gaat de B.C. verkennen? In het wilde weg? Het antwoord op deze laatste vraag moet beslist ontkennend luiden.

C—II—4 R.I. gaat met een zeker *denkbeeld* op stap (punt 330, 1e alinea), een denkbeeld, dat hij zich aan de hand van kaartstudie (en wellicht op grond van reeds aanwezige terreinkennis) heeft gevormd.

Dat denkbeeld, in overeenstemming waarmede hij een besluit neemt, is gegrond op de volgende factoren (zie V. Veldd. Dl. I, punt 5);

- ontvangen opdracht;
- vijand;
- beschikbare middelen;
- terrein;
- bijkomstige omstandigheden.

De terreinverkenning dient nu, om na te gaan, in hoeverre het gevormde denkbeeld „klopt met de werkelijkheid” en in hoeverre daaraan geschaafd moet worden. Immers, om een voorbeeld te noemen, bij het vormen van een denkbeeld aan de hand van kaartstudie, heeft de B.C. slechts rekening kunnen houden met gebrekkige gegevens omtrent vijand en terrein. Het is daarom

¹⁾ Zie ook de Januari- en Februari-aflevering.

²⁾ Ik neem aan, dat deze bevelen en aanwijzingen volkomen worden gedekt door het bepaalde in het op blz. 8 e.v. van de Januari-aflevering gegeven aanvalsbevel, hetwelk den B.C. eerst ± 12,15 bereikt.

alleszins logisch, dat in de 2e alinea van punt 330 van I.R. = II B wordt gezegd, dat de commandant zich bij de verkenning een oordeel moet vestigen over:

- de opstelling van den vijand (terreinversterkingen, hindernissen);
- het aanvalsterrein;
- het terrein van gereedstelling.

Een tweede reden, waarom de B.C. bij zijn verkenning moet uitgaan van een bepaald denkbeeld, is, dat hij zich bij zijn verkenning doet vergezellen door personeel, wiens taak in punt 399 is omschreven. Dit personeel moet dus een opdracht hebben en de B.C. kan deze onmogelijk geven, indien hij niet van een bepaald denkbeeld uitgaat. Bij gebrek aan een scherp omlinjende opdracht zou de verkenning voor het bedoelde personeel ontaarden in „een wandeling over het terrein”.

Ik stel mij nu dus voor, dat C—II—4 R.I., na ontvangst van de noodige bevelen van zijn chef, zijn kaart neemt en zich, mede aan de hand van de hierboven gememoreerde factoren, een denkbeeld gaat vormen omtrent de groote lijnen, waarop hij met de onder zijn bevel staande troepen wenscht op te treden en de tactische grondgedachten, welke dit optreden moeten beheerschen, alsmede omtrent de wijze, waarop hij zijn plan wenscht uit te voeren. Onze B.C. komt tot de volgende overwegingen (in het kort weergegeven).

I. Opdracht.

In de eerste phase gaat het om de verovering van de boschpunt Oost van Lage Vossenbergh.

In de tweede phase gaat het om de verovering van het gehucht Lage Vossenbergh.

Daarna moet het bataljon zich verder door de hws heenwerken, tot het gevechtsdoel voor het bataljon (doellijn D.G.₁) is bereikt.

Conclusie: het bataljon moet doorstooten over een diepte van ± 1500 m.

Dat is niet gering en de vraag is, of dezelfde voorcompagnieën dit van begin tot eind kunnen volhouden. Had de B.C. vier tirailleurcompagnieën te zijner beschikking, dan zou hij ongetwijfeld twee voorcompagnieën hebben genomen en twee compagnieën in tweede linie hebben laten volgen om daarmee, zoodra de voorcompagnieën uitgevochten raakten, een „passage de ligne” te kunnen uitvoeren. Maar er zijn slechts drie tirailleurcompagnieën te zijner beschikking en dus blijft er voor den B.C. geen andere keus dan — gelet op de breedte van het aanvalsvak — twee compagnieën in eerste linie te nemen en de derde compagnie in tweede linie te laten volgen. Waar? Natuurlijk dàar, waar de aanval bepaaldelijk in gang moet kunnen worden gehouden en daartoe, zoo noodig, een „passage de ligne” moet kunnen worden uitgevoerd.

Erg zwaarwichtige beschouwingen omtrent de vraag of de bataljonsreserve rechts, in het midden of links moet volgen, behoeft de B.C. niet te houden. Het regimentsbevel geeft te dien aanzien aanwijzingen (zie punt 4).

Conclusie: tot en met de 2e phase (vermeestering van Lage Vossenbergh) volgt de bataljonsreserve achter de rechter voorcompagnie, daarna achter de linker.

II. Vijand.

De vijand zit sinds den morgen van 25 October in stelling; zijn vuurplannen kunnen dus terdege zijn voorbereid. Alleen een krachtig onderdrukkingsvuur

kan dus het voorwaarts gaan mogelijk maken; niet alleen om in de frontlijn te kunnen doordringen, doch ook om zich verder daar door de hws te kunnen werken.

Conclusie: vermeden moet worden, dat — na het bereiken van de frontlijn — sommige onderdeelen maar trachten door te stormen. Van een dergelijk optreden valt in het onderhavige geval weinig heil te verwachten; die onderdeelen zouden spoedig onder concentrisch vuur des vijands geraken en derhalve zich dood loopen. De B.C. moet dus de aanval van a tot z goed in de hand houden en bij machte zijn voortdurend een zoo krachtig mogelijk vuur te doen afgeven.

Houden wij rekening met de plaatsen, waar de vijand vermoedelijk zijn vuurorganen zal hebben opgesteld, dan kunnen als het ware 4 aanvallen worden onderscheiden, nl.:

- op de frontlijn;
- op Lage Vossenbergr;
- op den boschrand West van Lage Vossenbergr;
- op 's vijands weerstand, georganiseerd langs den landweg, welke door de eerste s van Hooge Vossenbergr in N. richting loopt (vermoedelijk 's vijands stoplijn).

Vóór elk dier aanvallen wil de B.C. zijn bataljon goed in de hand hebben en zoodanig opgesteld en gegroepeerd, dat een maximum vuurprestatie kan worden geleverd.

Conclusie: 4 fasen, aan het einde waarvan moeten zijn bereikt respectievelijk D₁, R₁, een door den B.C. in te voeren doellijn B₁ (Westzijde van het boschperceel bij Hooge Vossenbergr) en ten slotte D.G.₁.

III. Beschikbare middelen.

Het aanvalsvak van het bataljon is ± 500 m breed.

Aangezien een voorcompagnie krachtig kan aanvallen op een front van 200—300 m (punt 351) kan de B.C. dus volstaan met 2 voorcompagnieën (zie ook onder I).

Vervolgens realiseert de B.C. zich hetgeen met de te zijner beschikking zijnde wapenen is te bereiken (zie bijlage III van I.R. = II A):

- de M.C. kan werkzaam onder vuur nemen . . . . . $4 \times 100^0/00$.
- de 2 sectiën zw. mitr. van III—4 R.I. . . . . $2 \times 100^0/00$.
- de compagnie Mr. van 8 (min één sectie) . . . . . $4 \times \pm 50^0/00$.
- de batterij van 6 veld (min één sectie) . . . . . 20 m.

Conclusie: een vrij aanzienlijke infanterie-vuurkracht, waarmede de voorste infanterie-eenheden, ook al vallen beide voorcompagnieën *gelijktijdig* aan, behoorlijk zijn te steunen.

IV. Terrein.

Het terrein, tot aan 's vijands frontlijn, is vlak en open. De vijandelijke hws ligt in de diepte; een vrij uitgestrekt „duinterrein” ligt ten Westen van de Sijsten; de grootste hoogte hiervan bedraagt 17,6.

Het overschrijden van het voor 's vijands hws liggende vlakke en open terrein is alleen mogelijk, als de vijand door een krachtig onderdrukkingsvuur (punt 332, 2°) kan worden belet de aanvallende infanterie te bestoken. Dit vuur zal moeten worden afgegeven van het oogenblik af, waarop de infanterie uit haar uitgangstelling (de voorste lijn ligt in den westrand van de Sijsten; zie punt 4 van het regimentsbevel) te voorschijn komt.

Het terrein is gunstig om den aanval aanvankelijk te steunen met vuur uit een vuurbasis. Van het hierboven genoemde duinterrein uit zijn 's vijands voorste gevechtsofstellingen waar te nemen, terwijl men de infanterie kan volgen, tot zij in het boschterrein oost van Lage Vossenbergh verdwijnt (zie punt 337). Aangenomen is — en ik moge den lezer verzoeken hierover niet in beschouwingen te willen treden — dat het hoogteverschil tusschen het duinterrein en het meer Westelijk gelegen aanvalsterrein zóó groot is, dat over de eigen troepen kan worden gevuurd tot de voorste afdeelingen op een afstand van 400 m van de blauwe frontlijn zijn genaderd.

Conclusie: de aanval zal aanvankelijk worden gesteund door vuur uit een vuurbasis; zoodra echter de voorste troepen 's vijands frontlijn hebben bereikt en in het boschterrein verdwijnen, moeten zware mitrailleurs aan de voorcompagnieën worden toegevoegd (hier doet zich dus het geval voor, bedoeld in de 1e alinea van punt 344). Tegen een zoo spoedige verplaatsing van zw. mitrs. uit de vuurbasis is geen bezwaar, omdat daarin voorloopig nog blijven staan: twee sectiën zw. mitr. van III—4 R.I. (zie punt 4f van het regimentsbevel), de mortieren en de kanonnen van 6 veld, zoodat nog voldoende vuur beschikbaar is om, bij een terugslag van de voorcompagnieën, deze te kunnen opnemen (zie punt 336).

Eerst nadat het gehucht Lage Vossenbergh is vermeesterd kunnen (moeten) mortieren en kanonnen van 6 veld worden verplaatst; de beide sectiën zw. mitr. van III—4 R.I. komen dan weer ter beschikking van haar B.C.

Voorts leert het terrein, dat bij de nadering uit de uitgangstelling *aanvankelijk* het meest is te vreezen het vuur, dat wordt afgegeven uit den boschrans, welke Noord-Zuid loopt en dus *niet* het vuur, afgegeven uit den van Noord-Oost naar Zuid-West loopenden rand van de boschpunt. Hoewel de R.C. gelast heeft, dat de nadruk van den aanval rechts moet worden gelegd, zoo neemt dit niet weg, dat de B.C. door het terrein genoodzaakt is om aanvankelijk het meeste vuur te leggen in het linkergedeelte van het bataljonsvak.

In de uitgangstelling moeten natuurlijke dekkingen worden verbeterd en door kunstmatige aangevuld. De B.C. wenscht, dat alleen in het boschterrein wordt gewerkt (zie de 2e alinea van punt 355).

V. Bijkomstige omstandigheden.

In het onderhavige geval valt hieromtrent niets bijzonders te vermelden.

Telt de B.C. nu de conclusies, waartoe de analyse van elk der factoren I tot en met V heeft geleid, op, dan komt hij tot het volgende denkbeeld:

1. II—4 R.I. valt aan met 2 voorcompagnieën.
2. de aanval wordt verdeeld in 4 fasen; in elk dier fasen vallen beide voorcompagnieën gelijktijdig aan.
3. gedurende de eerste twee fasen volgt de bataljonsreserve rechts, gedurende de 3e en de 4e fase links.
4. gedurende de 1e fase wordt vuursteun verleend uit een vuurbasis; na de eerste fase moeten zware mitrailleurs worden toegevoegd aan de voorcompagnieën; na de verovering van Lage Vossenbergh worden mortieren en kanonnen van 6 veld verplaatst.
5. Het vuur van de vuurbasis moet aanvankelijk het meest worden geconcentreerd op den van Noord naar Zuid loopenden boschrans in het linkergedeelte van het bataljonsvak.

Met dit denkbeeld voor oogen begint de B.C. zijn verkenningen en geeft

hij zijn bevelen voor de verkenning aan de personen, genoemd in de 3e alinea van punt 399, te weten: den bataljonsadjutant, den bataljonsgasofficier, den bataljonsverbindingsofficier en den commandant van de mitrailleurcompagnie (die commandant van de vuurbasis is, zie punt 335).

Heeft de B.C. zijn denkbelden getoetst aan de verkenning van het terrein en van den vijand, dan geeft hij aan zijn ondercommandanten de bevelen en de aanwijzingen, die zij noodig hebben om hun verkenning te kunnen aanvangen of — voor wat betreft de in de vorige alinea genoemde personen — te kunnen voortzetten (zie punt 400). C—II—4 R.I. heeft daartoe bedoelde ondercommandanten, enz. te 12.00 besteld bij hoogte 17,6.

Wanneer daarna de B.C. is teruggekeerd op zijn commandopost, hoopt hij het definitieve regimentsbevel te vinden. Want eerst als dit in zijn bezit is kan hij zijn aanvalsplan *tot in bijzonderheden* vaststellen en zijn **aanvalsbevel** uitgeven (zie punt 401).

Inderdaad vindt de B.C., bij terugkomst op zijn commandopost, het regimentsbevel. Het geeft hem geen aanleiding om zich andermaal in het terrein te begeven, teneinde nadere verkenningen uit te voeren. Terwijl dus zijn ondercommandanten aan het verkennen zijn, wijdt de B.C. zich aan het opmaken van zijn aanvalsbevel. Dit ziet er tenslotte als volgt uit:

GEHEIM.

Exemplaar No. . . . .

C.—II—4 R.I.

Cp., 26 October, 14,30

No. . . . .

Bevel voor den aanval op 28 October.

1. *Vijand.*

pro memorie.

2. *Eigen toestand en voornemens.*

Bij een grooten aanval op 's vijands hws. op 28 October heeft 4 R.I. tot taak zich meester te maken van het Berkeind, Lage Vossenbergh en Hooge Vossenbergh en over Nerhoven door te stooten tot aan den Oostrand van de Molenheide.

II—4 R.I., versterkt met 4 C.Mr. (min één sectie) en de batterij van 6 veld (min één sectie), is linker voorbataljon en moet aanvallen in het vak: zie schets. Het bataljon moet zich in het bezit stellen van het Zuidelijk gedeelte van de boschpunt Oost van Lage Vossenbergh en het boschperceel Oost van dit gehucht; vervolgens moet het zich meester maken van het gehucht Lage Vossenbergh en daarna doordringen tot aan den landweg, welke door de eerste s van Hooge Vossenbergh in N. richting loopt (Doellijn D.G.₁; gevechtsdoel voor het bataljon).

Rechts van II—4 R.I. valt I—4 R.I. gelijktijdig en in nauwe aansluiting met ons bataljon aan; I—4 R.I. maakt zich meester van het Noordelijk gedeelte van de boschpunt Oost van Lage Vossenbergh en dringt later, wanneer ons bataljon Lage Vossenbergh heeft veroverd, door tot aan den westrand van het boschperceel Noord van Hooge Vossenbergh.

Links van II—4 R.I. valt 10 R.I. gelijktijdig met ons bataljon aan en vermeestert Aalstraat.

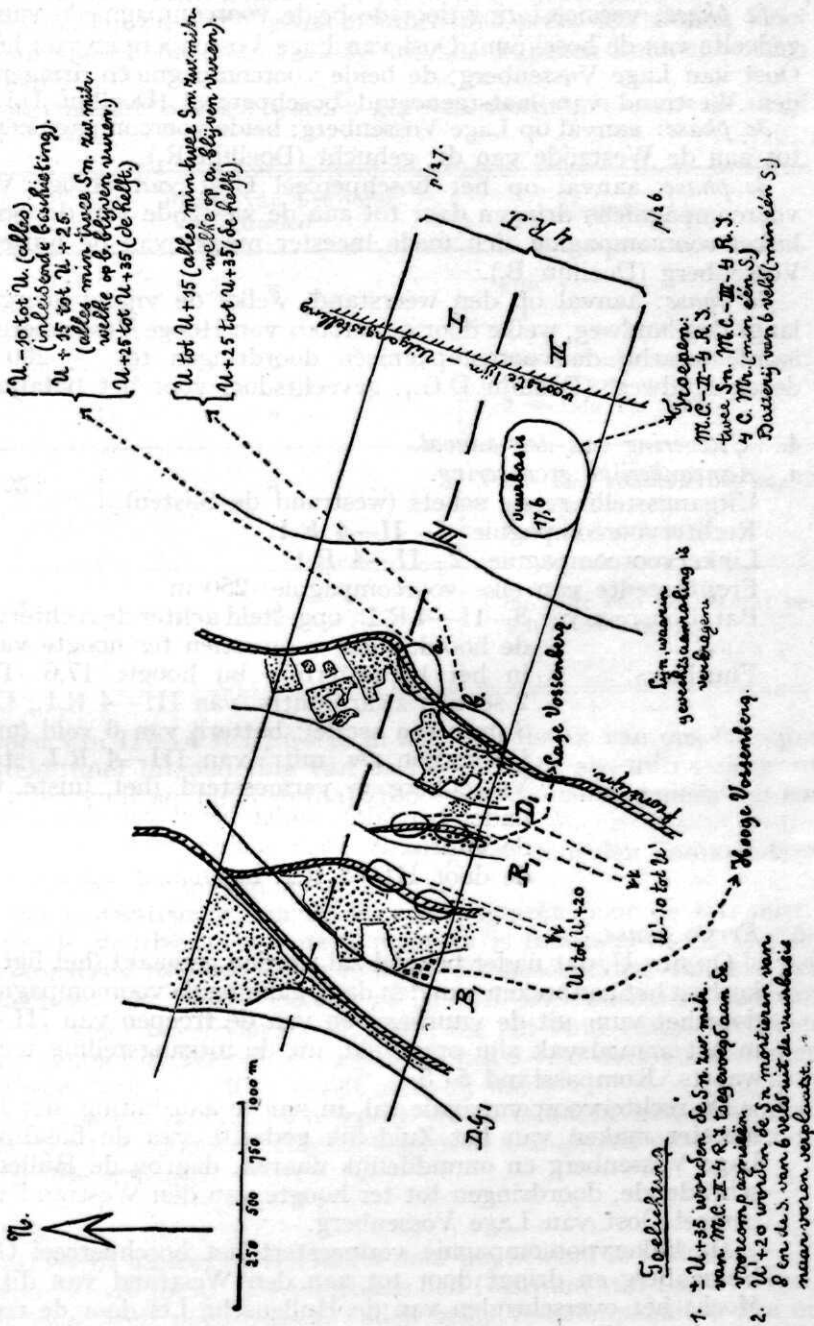
3. *Aanvalsplan.*

II—4 R.I. zal aanvallen met twee voorcompagnieën. De aanval wordt

Exp. N.:

Behoort bij boel C-II-4 R.3. 88. 26 Oct. 1917.

Schem.

verdeeld in 4 fasen; in elke phase zetten de beide voorcompagnieën den aanval gelijktijdig in.

1e phase: vermeerstering door de beide voorcompagnieën van het Zuidelijk gedeelte van de boschpunt Oost van Lage Vossenbergh en van het boschperceel Oost van Lage Vossenbergh; de beide voorcompagnieën dringen door tot aan den Westrand van laatstgenoemd boschperceel (Doellijn D₁).

2e phase: aanval op Lage Vossenbergh; beide voorcompagnieën dringen door tot aan de Westzijde van dit gehucht (Doellijn R₁).

3e phase: aanval op het boschperceel Oost van Hooge Vossenbergh; de voorcompagnieën dringen door tot aan de westzijde van dit bosch, terwijl de linker voorcompagnie zich mede meester maakt van de huizengroep Hooge Vossenbergh (Doellijn B₁).

4e phase: aanval op den weerstand, welke de vijand georganiseerd heeft langs den landweg, welke door de eerste s van Hooge Vossenbergh in N. richting loopt, waarbij de voorcompagnieën doordringen tot ± 200 m West van dezen landweg. (Doellijn D.G.₁; gevechtsdoel voor het bataljon).

4. *Uitvoering van den aanval.*

a. *Aanvankelijke groepeerings.*

Uitgangsstelling: zie schets (westrand de Sijsten).

Rechtvoorcompagnie: 1—II—4 R.I.

Linkervoorcompagnie: 2—II—4 R.I.

Frontbreedte van elke voorcompagnie: 250 m.

Bataljonsreserve: 3—II—4 R.I.; opgesteld achter de rechtvoorcompagnie de hoofden der voorsectiën ter hoogte van St.pl.

Vuurbasis: in het kopjesterrein bij hoogte 17,6. Troepen: M.C., 2 sectiën zware mitrs. van III—4 R.I.; Comp. Mr. van 8 (min één sectie); batterij van 6 veld (min één sectie). De sectiën zw. mitr. van III—4 R.I. staan, tot Lage Vossenbergh is vermeersterd (het juiste tijdstip wordt nader bepaald), onder bevel van den commandant van de vuurbasis. Deze sectiën mogen *niet* ten Westen van de door III—4 R.I. ingenomen lijn worden verplaatst.

b. *Eerste phase.*

Op uur U, dat nader bekend zal worden gemaakt (het ligt in ieder geval kort na het aanbreken van den dag), gaan beide voorcompagnieën, gesteund door het vuur uit de vuurbasis en van de troepen van III—4 R.I., welke in het aanvalsvak zijn opgesteld, uit de uitgangstelling ten aanval voorwaarts. Kompasstand 51,5.

De rechtvoorcompagnie zal, in nauwe aansluiting met I—4 R.I., zich meester maken van het Zuidelijk gedeelte van de boschpunt Oost van Lage Vossenbergh en onmiddellijk daarna, daarbij de Hullensche lei overschrijdende, doordringen tot ter hoogte van den Westrand van het boschperceel Oost van Lage Vossenbergh.

De linkervoorcompagnie vermeerstert het boschperceel Oost van Lage Vossenbergh en dringt door tot aan den Westrand van dit boschperceel. Mocht het overschrijden van de Hullensche Lei door de rechtvoorcompagnie worden bemoeilijkt door vuur uit Lage Vossenbergh, dan moet de linkervoorcompagnie een krachtig onderdrukkingsvuur op den Oostrand van dit gehucht ontwikkelen.

Aanwijzingen voor het vuurplan van C.—Vuurbasis:

In het bijzonder vuur voor te bereiden op Zuidelijken rand van de boschpunt Oost van Lage Vossenbergh (doel a) en op den Oostrand van het boschperceel Oost van dit gehucht (doel b). Op elk dier doelen moet het vuur van alle te zijner beschikking staande wapenen kunnen worden geconcentreerd.

Indien geen nadere bevelen worden gegeven wordt het vuur als volgt afgegeven:

Tijdstippen.	Plaats van het vuur (doelen)	Vuurorganen.
U—10 tot U	a	alle.
U tot U+15	b	} alle met uitzondering van 2 sectiën zw. mitr. 2 sectiën zw. mitr.
	a	
U+15 tot U+25	a	} alle met uitzondering van 2 sectiën zw. mitr. 2 sectiën zw. mitr.
	b	
U+25 tot U+35	a	} de helft van het aantal be- schikbare organen. idem.
	b	

De troepen van III—4 R.I., welke in het aanvalsvak van ons bataljon zijn opgesteld (met uitzondering van de twee sectiën zw. mitr.; zie punt 4a), openen het vuur op uur U totdat zij door de voorcompagnieën worden doorschreden.

Nadere aanwijzingen omtrent het vuur te geven door den Commandant van de betrokken voorcompagnie.

Zoodra het ondersteunen van de voorcompagnieën door de zw. mitr., opgesteld in de vuurbasis, niet meer mogelijk is (normaal is dit U+35) stelt C.—Vuurbasis twee sectiën zw. mitr. ter beschikking van elk der voorcompagnieën. Dit tijdstip geef ik nader aan. De vuurbasis staat van dit tijdstip af onder bevel van C.—4 C.Mr., die het vuur van de te zijner beschikking staande mortieren en kanonnen van 6 veld doet voorbereiden op Lage Vossenbergh. C.—M.C. meldt zich bij mij ¹⁾).

Is het aanvaldoel bereikt, dan wordt $\pm$ 45 minuten halt gehouden. Gedurende dien tijd maken de voorcompagnieën zich gereed voor den aanval op Lage Vossenbergh.

c. Tweede phase:

De aanval wordt ingezet op een nader door mij bekend te maken uur U'.

Nadat van U'—10 tot U' C.—vuurbasis den Oostrand van Lage Vossenbergh onder vuur heeft doen nemen, vallen beide voorcompagnieën aan en

¹⁾ Zie de punten 335 en 480.

dringen door tot aan de Westzijde van dit gehucht (Doellijn R₁), waarbij de linker voorcompagnie blijft ten Zuiden van het huis met roode dak.

Op uur U' doet C.—vuurbasis het vuur verleggen op den boschrand west van Lage Vossenbergr.

d. *Derde phase:*

Te U' + 20 (indien de voorcompagnieën eerst later doellijn R₁ mochten bereiken dan terstond na aankomst in R₁) vallen beide voorcompagnieën aan op den boschrand West van Lage Vossenbergr en dringen door tot aan den Westrand van het bosch, waarbij de linker voorcompagnie zich meester maakt van Hooge Vossenbergr.

Te U' + 20 verplaatst C.—vuurbasis zijn troepen naar Lage Vossenbergr; aldaar volgen nadere bevelen.

e. *Vierde phase:*

Op mijn bevel zetten de voorcompagnieën den aanval voort en dringen door tot ± 200 m West van den landweg, welke door de eerste s van Hooge Vossenbergr in N. richting loopt (doellijn D.G.₁; gevechtsdoel van het bataljon). De voorcompagnieën richten zich ter verdediging in en dragen zorg voor het uitzenden van een verkenningspatrouille in het voorterrein, waarbij mij in het bijzonder moet worden gemeld of Nerhoven en den Oostrand van de Nerhovensche bosschen worden verdedigd.

f. *Bataljonsreserve.*

3—II—4 R.I. wordt gedurende de eerste en tweede phase sprongsgewijze verplaatst overeenkomstig door mij te geven bevelen; gedurende de derde en vierde phase volgt zij op 400 m achter de linker voorcompagnie.

5. *Gereedstelling.*

De uitgangsstelling en de vuurbasis moeten in den nacht van 27 op 28 October te U—30 zijn ingenomen. De vuurorganen van de vuurbasis moeten op dat uur tot vuren gereed zijn. De C.Cn. dragen zorg, dat — op grond van gehouden verkenningen op 27 October — het innemen van de opstellingen nauwkeurig wordt voorbereid.

Alleen in boschperceelen mogen dekkingen worden gemaakt, teneinde te kunnen benutten, indien de troepen onder 's vijands tegenvoorbereidingsvuur vallen.

6. *Artillerie.*

Een *eerste inleidende beschieting* heeft plaats in den namiddag van 27 October van . . . . tot 16 uur voor het schieten van bressen in de ijzerdraadversper-ring. Er wordt een bres van 25 m breedte op elke 100 m geschoten.

In den nacht van 27 op 28 October worden de verkregen resultaten met verontrustend vuur onzer artillerie onderhouden.

Een *tweede inleidende beschieting* heeft plaats van U—10 tot U. Voor het deelnemen van infanterie-wapenen aan de inleidende beschieting, zie punt 4b ¹⁾.

Tijdens den aanval is 17 R.A. aangewezen als rechtstreeksche steun van 4 R.I. De afdelingen staan in stelling te . . . . .

De aanval zal worden gesteund door achtereenvolgende vuurconcentraties:

¹⁾ Zie punt 332, 1°.

- a. *gedurende de eerste phase:*
in het bijzonder op de vooruitspringende boschpunt Oost van Lage Vossen-
berg (van U tot U+30);
- b. *gedurende de tweede phase:*
in het bijzonder op het gehucht Lage Vossen-berg (van U'—10 tot U').
Het vuur wordt daarna verlegd op den boschrand ten Westen van Lage
Vossen-berg tot U'+15;
- c. *gedurende de derde en vierde phase:*
wordt in hoofdzaak de aanval van het eerste bataljon gesteund.

7. *Inlichtingsdienst.*

Een bataljonsuitkijkpost te plaatsen bij hoogte 17,6. De aldaar te vestigen
regimentsuitkijkpost heeft voorrang. Voor het verplaatsen van den uitkijkpost
geef ik nadere bevelen. Commandant van de uitkijkpost is sergeant X; 3 man
van de derde Compagnie melden zich te U—30 bij hem op hoogte 17,6.

Voor de te verrichten verkenningen na het bereiken van het gevechtsdoel:
zie punt 4e.

8. *Commandopost.*

Van U—120 tot U—30 ben ik aan de westzijde van het boschperceel de
Sijsten ongeveer in het midden van het bataljonsvak; te U—30 ga ik naar
hoogte 17,6. Ik verplaats mij daarna tusschen de voorcompagnieën en de
bataljonsreserve volgens de as: hoogte 17,6—Noordrand van Lage Vossen-
berg—Oude Dijk ¹⁾.

9. *Verbindingen.*

In de uitgangsstelling moet C.—Vbd.A. mijn cp. telefonisch verbinden met
de commandanten der voorcompagnieën, den commandant van de vuurbasis
en den commandant van de bataljonsreserve. Deze verbindingen overdag op
27 October gereed te maken. Tijdens den aanval geen telefonische verbindingen
in het bataljon, doch de bovengenoemde verbindingen, alsmede die met
C.—uitkijkpost, optisch en met ordonnansen tot stand te brengen.

Herkenningsteeken van het verbindingsvliegtuig: een wimpel aan het uit-
einde van elk draagvlak.

Afbakenen voorste lijn: op verzoek vbd.vl. (serie seinpatronen met meer
witte sterren).

De Majoor:

Aan
Pro memorie.

De vuurbasis.

Ik wil thans overgaan tot een bespreking — zij het slechts in zeer groote
trekken — van den gang van zaken in de vuurbasis.

De commandant van de vuurbasis, zijnde de commandant van de mitrailleur-
compagnie, heeft deelgenomen aan de verkenningen (zie punt 399). Aan hem
zijn toegevoegd C—4 C.Mr. en den C—batterij van 6 veld (zie ook punt 475).

Ik stel mij voor, dat de C.C. aanvankelijk bij den B.C. is gebleven, teneinde

¹⁾ Zie I.R. = II A punt 77 en I.R. = II B punt 404.

dezen bij diens verkenning van raad te dienen omtrent het gebruik van de zw. mitr. en de mogelijkheid om met deze wapenen een vuurbasis te vormen (zie Ie alinea van punt 475, alsmede punt 399). Heeft de B.C. eenmaal besloten een vuurbasis op te richten (zooals ik hiervoren opmerkte neem ik aan, dat het terrein daartoe gunstig is), dan gaat de C.C. zijn eigen gang, doch hij verlaat zijn B.C. niet, alvorens van hem een opdracht, gebaseerd op het door den bataljonscommandant gevormde „denkbeeld”, te hebben ontvangen. Deze opdracht zal aanvankelijk nog slechts in groote lijnen de ondersteuning van den aanval door het vuur uit een vuurbasis kunnen uitstippelen. Maar daar heeft onze C.C. voorloopig genoeg aan. Immers, zoo vermeldt de 2e alinea van punt 475, heeft de B.C. besloten een vuurbasis te vormen, dan vestigt de commandant van de mitrailleurcompagnie zich een nader oordeel omtrent de verschillende mogelijkheden, welke het door den B.C. voor de opstelling van de vuurbasis bestemde terreingedeelte biedt om de aanvalstroepen te steunen en in verband hiermede omtrent de opstelling van de vuurbasis. De verkenning geschiedt in den geest van die bedoeld in punt 218 van I.R. = II A, d.w.z. dat de C.C. zich bij de verkenning een oordeel vestigt omtrent:

- de stellingen, c.q. reserve- en verwisselstellingen, van de sectiën zw. mitrailleurs;
- de opstelling der karren;
- de wijze, waarop de verbinding tusschen den C.C. en de S.Cn. moet worden tot stand gebracht.

U ziet, er is werk in overvloed! Logisch is het, dat in het slot van de 3e alinea van punt 475 is bepaald, dat de commandant van de mortieren en van 6 veld volgens de aanwijzingen van den C.—vuurbasis de verkenningen ten behoeve van hun onderdeelen verrichten.

Wanneer de ondercommandanten te 12,15 op hoogte 17,6 samenkomen brengt C.—vuurbasis verslag uit aan den B.C. Ik behoef niet te memoreeren, dat het gesprek tusschen B.C. en C.—vuurbasis van bijzonder belang moet worden geacht.

Zoodra nu de B.C. zijn aanvalsplan tot in bijzonderheden heeft kunnen vaststellen, ontvangt de C.—vuurbasis zijn opdracht, waarin de noodige aanwijzingen voorkomen voor het door hem op te maken vuurplan. Deze aanwijzingen vindt de lezer afzonderlijk behandeld in punt 339; zij zijn verwerkt in het schema van het bataljonsbevel, voorkomende in punt 401. Ik hoop er in te zijn geslaagd in het hiervoren afgedrukte bevel van C.—II—4 R.I. een duidelijke toepassing van het gestelde in die punten te hebben gegeven.

Heeft C.—vuurbasis zijn opdracht (in het onderhavige geval wil dat dus zeggen: het bataljonsbevel) ontvangen, dan stelt hij, op grond van de gehou- den en — indien de omstandigheden dit toelaten — nader te houden verkenningen, een **vuurplan** samen (zie punt 476), waarbij hij zich doet bijstaan door de commandanten van de mortieren van 8 en van de 6 veld.

Wat het vuurplan moet bevatten vindt men in punt 340. Het in dit punt vermelde laat zich in de practijk het best verwerken in een schets (oleaat) en in een staat.

Op de **schets** zou ik willen vermelden:

- voor elk van de vuurorganen de *opstelling*;
- de vuurorganen, welke gemachtigd zijn tot het bevuren van oogenblikdoelen in bepaalde terreingedeelten;

- c.q. de sectie zw. mitr., welke mede belast is met de bestrijding van laagdalende vliegtuigen;
- in een toelichting: de eventueel voorgenomen verplaatsingen;
- idem : bepalingen betreffende het gereedleggen en aanvullen van de munitie, tenzij dit zóó veel is, dat het aanbeveling verdient deze bepalingen in een afzonderlijk stuk samen te vatten.

In de **staat** zou ik willen opnemen:

- voor elk vuurorgaan de plaats (plaatsen), waar (achtereenvolgens) vuur moet worden gebracht;
- de soort van het vuur;
- de wijze van uitvoering van het vuur (tijdstippen, waarop — of omstandigheden, waaronder — het vuur moet worden ontketend en beëindigd, c.q. onder vermelding van het maximum munitieverbruik).

Een staat, als bedoeld in punt 340 sub *a.* van I.R. = II B., zou dan als volgt kunnen zijn ingericht:

Onderdeelen	Tijdstippen van		Nos. der doelen	Toelichtingen (wijze van vuren, munitieverbruik, enz.)
	vuur-opening	vuur-beëindiging		

Aangezien deze staat alleen te gebruiken is bij den *aanval*, vermeen ik goed te doen ook een voorbeeld te geven van een staat, te gebruiken bij de *verdediging*, waaromtrent moge worden verwezen naar punt 96 sub *b* van I.R. = II A.

Vuurstelsels	Nos. der doelen	Onderdeelen		Toelichting (wijze van ontketenen, tijdduur, munitieverbruik, enz.)
		hoofdtak	neventaak	
<i>Bijvoorbeeld:</i> vóór de voorpostenweerstandslin.				
tusschen voorpostenweerstandslin en frontlin (geen stormvuur).				
Stormvuur				
Vuur in de hws.				
enz.				

Keer ik thans terug naar onze C.—vuurbasis. Zoodra hij het vuurplan heeft samengesteld geeft hij — ter uitvoering daarvan — **bevelen voor de vuurbasis** uit. Hetgeen deze bevelen kunnen bevatten is vermeld in punt 476. Bijzonder belangrijk, met het oog op het af te geven vuur, is het gestelde onder 3a. Hieruit blijkt, dat C.—vuurbasis voor elk vuurorgaan moet opgeven: de aanvankelijke stelling, de hoofdschuitsrichting en de vuuropdracht. In punt 341, waar naar wordt verwezen, vindt men dan weer wat een *vuur-opdracht* moet bevatten. Het zal den lezer duidelijk zijn, dat — het vuurplan gereed zijnde — het geen heksentoer is om de vuuropdrachten samen te stellen; in den regel is het een uittreksel uit het vuurplan.

Tenslotte wil ik nog een berekening geven van **de hoeveelheid munitie, op te leggen in de vuurbasis**. Immers punt 655 luidt: De commandanten der voorbataljons doen ten behoeve van de vuurbasis bij elk daartoe behoorend vuurorgaan de munitie gereed leggen, welke naar schatting benodigd is voor de vuren, welke uit de aanvankelijke opstelling van de vuurbasis moeten worden afgegeven. Het spreekt vanzelf, dat deze schatting maar niet in het wilde weg mag geschieden. Ik laat dus hieronder, voor elk van de wapenen afzonderlijk, een berekening volgen.

A. *Zware mitrailleurs.*

6 sectiën nemen deel aan de inleidende beschieting (U—10 tot U) en aan het onderdrukkingsvuur (U tot U+35) = 45 minuten.

Afstand is nauwkeurig bekend; tot vij. frontlijn 1200 m.

Doeldiepte: 300 m.

Op elke 100 m doeldiepte worden op de afstanden van 1250 m, 1350 m en 1450 m 3 lagen vereischt. Bij elkaar dus $3 \times 3 = 9$ lagen.

Gezamenlijke doelbreedte: 500 m.

Benodigd aantal patronen op den afstand van 1250 m 2 patronen per $\frac{0}{100}$ voor elk stuk eener sectie, d.i. per sectie (want er wordt sectievuur afgegeven) 6 patronen per $\frac{0}{100}$; op de afstanden van 1350 m en 1450 m 4 patronen per $\frac{0}{100}$ voor elk stuk eener sectie, d.i. per sectie 12 patronen per $\frac{0}{100}$. Derhalve moet $\frac{1}{3}$ van het aantal lagen worden afgegeven met 6 patronen per $\frac{0}{100}$ en $\frac{2}{3}$ van het aantal lagen met 12 patronen per $\frac{0}{100}$.

De gezamenlijke doelbreedte is $400 \frac{0}{100}$.

Het aantal patronen om éénmaal onderdrukkingsvuur af te geven is dus $\frac{1}{3} \times 9 \times 400 \times 6$ plus $\frac{2}{3} \times 9 \times 400 \times 12$ patronen = 36.000 patronen.

Aangenomen is, dat per minuut — in verband met aan te brengen richtingsverandering, spreiding-verandering, storingen, enz. — gemiddeld een band wordt verschoten. Dit wordt voor 18 mitrailleurs: 18×215 schoten = 3870 schoten.

De tijd om éénmaal onderdrukkingsvuur af te geven is dus $\frac{36.000}{3870} = 9$ minuten.

Er moet echter 45 minuten worden gevuurd. Nu is aangenomen, dat door noodzakelijke rust van het wapen (olieversching, waterversching en het opheffen van groote storingen) van deze 45 minuten slechts 35 minuten daadwerkelijk wordt gevuurd.

Er kan dus $\frac{35}{9} = 4$ maal een onderdrukkingsvuur worden afgegeven, waartoe

dus voor 18 mitrailleurs noodig zijn: 4×36.000 patronen = 144.000 patronen.

Dit zijn $\frac{144.000}{215} = 670$ banden of per mitrailleur $\frac{670}{18} = 37$ banden.

Dit aantal banden is dus noodig om een *topprestatie* te kunnen leveren.

Het aantal banden per mitrailleur is dus ongeveer gelijk aan het aantal minuten, waarin daadwerkelijk wordt gevraagd.

Opmerking: Op de voertuigen zijn aanwezig per mitrailleur:

op de mitrailleurkar	4 banden
op de patroonkar	12 banden
op de patroonwagens	16 banden

32 banden.

Naast de voorraad op de bepakte voertuigen is dus oplegging van een daarmee ongeveer overeenkomend aantal patronen in de vuurbasis noodig.

B. Mortieren.

2 sectiën nemen deel aan de inleidende beschieting (U—10 tot U) en aan het vuur van U tot U+35, U'—10 tot U' en U' tot U'+20 = 75 minuten.

Aannemende, dat in elk dezer perioden elk stuk 1 doel onder vuur neemt, geeft zulks 4 doelen per stuk. Elk doel vereischt 30 schoten. Totaal benodigd per stuk $4 \times 30 = 120$ schoten.

Opmerking: Op de voertuigen zijn aanwezig per stuk:

op de mortierkar	12 schoten
op de munitiekar	30 schoten
op de munitiewagens	75 schoten

117 schoten.

C. Kanonnen van 6 veld.

Aannemende, dat de sectie van 6 veld in elke periode (zie onder B.) één doel onder vuur houdt en dat elk stuk daarbij 30 schoten verbruikt, geeft zulks $4 \times 30 = 120$ schoten per stuk.

Opmerking: Op de voertuigen zijn aanwezig per stuk:

op de voorwagens	50 schoten
op de munitiewagens	100 schoten

150 schoten.

HERKENNINGSTEEKEN VOOR OFFICIEREN.

Op initiatief van den Res.-tweede-luitenant 10 R.I. A. F. M. J. SMEETS, heeft de Kon. Ned. Vereeniging „Ons Leger” speldjes doen maken met het hierbij afgebeelde schildje (zilveren ster op oranje veld), met de bedoeling, dat deze zullen worden gedragen door officieren en res.-officieren in burgerkleeding, om zoodoende de onderlinge herkenning en kennis-making te bevorderen. Een gelijksoortig doel derhalve als wordt beoogd met de bekende officiersdassen en, voor wat betreft de cavalerie, met het onlangs ingestelde St. George-speldje. De officiersspeldjes zijn verkrijgbaar door overschrijving of storting van f 0.75 op de postrekening „Ons Leger” te Tilburg, no. 122668.

Wij werken gaarne mede aan de bekendmaking van dit insigne, aangezien elk middel om den band in het officierskorps te versterken allen steun verdient.

Eén opmerking — geen bedenking — moge hieraan worden toegevoegd. Men blijve indachtig aan de groote waarde — vooral ook tegenover de burgermaatschappij — van het bij gepaste gelegenheden in *uniform* verschijnen.

BEOEFENING VAN HET TUCHTRECHT IN DE WEERMACHT

Met bijzondere erkentelijkheid voor de ons daartoe door Zijne Excellentie den Minister van Defensie geboden gelegenheid, publiceeren wij hieronder de

Klachtenstatistiek van de Koninklijke Landmacht over het jaar 1935.

Getal door de meerderen van art. 61 W.K. behandelde klachtzaken.	Beslissing.				Extra- straf wegens onredelijk beklag	Opmerkingen.
	Geground	Gedeeltelijk geground	Ongeground	Onontvankelijk		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Beroepspersoneel 30	2 (7 %)	5 ¹⁾ (17 %)	22 (73 %)	1 3 %)	3	¹⁾ Hieronder 1 met uitsluitende wijziging van de omschrijving der strafreden <i>met ten gunste van den klager</i> , in welke gevallen het H. M. G. de klacht ongeground pleegt te verklaren. ²⁾ Hieronder 5 gevallen, als onder ¹⁾ bedoeld. ³⁾ Hieronder 6 gevallen, als onder ¹⁾ bedoeld.
Verlofspersoneel 88	8 (9 %)	20 ²⁾ (23 %)	58 (66 %)	2 (2 %)	12	
Totalen: 118	10 (8½ %)	25 ³⁾ (21 %)	80 (68 %)	3 (2½ %)	15	

Van de in de kolommen 3 en 4 vermelde 105 daarvoor vatbare zaken, werden slechts 6 (6 %), *uitsluitend betreffende tot het beroepspersoneel behoorende klagers*, aan de eindbeslissing van het Hoog Militair Gerechtshof onderworpen. Deze zaken volgen hieronder:

Volgnr.	Beslissing van den meerdere van art. 61 W. K.	Eindbeslissing van het H. M. G.	Opmerkingen
1	Gedeeltelijk geground ⁴⁾	Geground	⁴⁾ Opmerking (1) was toepasselijk. ⁵⁾ Met extra-straf wegens onredelijk beklag. ⁶⁾ Met de overweging, dat klager geen enkelen redelijken grond voor zijn beklag heeft aangevoerd. ⁷⁾ Met de overweging, dat klager zonder eenigen redelijken grond 's Hofs eindbeslissing heeft ingeroepen. Klager is daarna wegens onredelijk beklag gestraft.
2	Ongeground	Gedeeltelijk geground	
3	Ongeground ⁵⁾	Ongeground ⁶⁾	
4	Ongeground	Gedeeltelijk geground	
5	Ongeground	Ongeground ⁷⁾	
6	Ongeground	Gedeeltelijk geground	

Ook zonder dat wij beschikken over gegevens nopens het totaal getal strafopleggingen, meenen wij dat het aantal van 118 klachtzaken zeker niet groot kan worden genoemd en dat, in verband daarmee, uit de statistiek naar voren komt, dat de strafopleggers van hun strafbevoegdheid met wijsheid gebruik maken.

De boven weergegeven statistieken bevestigen voorts onze voorloopige conclusiën, vermeld op blz. 311 en 352 van den vorigen jaargang, t. w.:

1°. De behoefte om 's Hofs eindbeslissing in te roepen, doet zich in mindere mate gevoelen, sedert de meerderen van art. 61 W. K. hun beslissing schriftelijk en gemotiveerd geven (zie art. 140 (4) I. D. K. L., deel A en aant. 8 ad art. 65 W. K. in „*De practijk van het militaire tuchtrecht*”).

2°. De ernstige beteekenis, welke de in de straflijst vermelde krijgstuchtelijke straf voor den beroepsmilitair kan hebben, doet dezen laatste, eerder dan den militair van het verlofspersoneel, ertoe besluiten over de hem opgelegde straf beklag te doen en om ter zake van de door den meerdere van art. 61 W. K. gehandhaafde strafoplegging de eindbeslissing van het H. M. G. in te roepen.

Oplossing van de Januari-Prijsvraag Nr. 13.

De ontvangst van een groot getal goede oplossingen heeft ons gesterkt in het vertrouwen, dat onze rubriek aan haar doel beantwoordt en er toe bijdraagt de kennis van het tuchtrecht bij de gezagsdragers te verhoogen. Een gelukkig verschijnsel! te eerder, omdat onze verwachting, in het bijzonder met betrekking tot de op vraag sub 1° te ontvangen antwoorden, niet zeer hoog gespannen was. Immers, toen het voorval, dat tot onderwerp van Prijsvraag nr. 13 heeft gediend, zich enkele maanden geleden in een onzer grootste garnizoenen had voorgedaan en, blijkens de gesprekken, in het centrum der belangstelling van de gezagsdragers ter plaatse was komen te staan, kwam uit de discussies van deze laatsten onmiskenbaar naar voren, dat een ontstellend groot getal hunner geenszins doordrongen was van *de op iederen meerdere rustende verplichting om, ook wanneer hij zich in burgerkleeding (c.q. met verlof of op non-activiteit) bevindt, op te treden tegen krijgstuchtelijke vergrijpen, waarvan hij kennis neemt.*

Dat, blijkens de algemeene juiste beantwoording van de vraag sub 1°, sindsdien betere begrippen hebben baan gebroken, stemt tot verheugenis en zal overigens mogen worden toegeschreven aan de omstandigheid, dat sedert vanwege de legerleiding een en andermaal op bedoelde verplichting de aandacht werd gevestigd. Wij komen daarop terug in onze kanttekeningen op de door ons als de beste beoordeelde oplossing van den kapitein der infanterie W. P. LANDZAAT, aan wien wij met genoegen het in uitzicht gestelde boekwerk „*De practijk van het militaire tuchtrecht*”, met de daarop verschenen drie aanvullingsbundels, hebben doen toekomen.

Zeer goede of goede antwoorden, welke wij hierbij eervol vermelden, werden ingezonden door:

- de kapiteins der Grenadiers J. K. DE VISSER en W. ANTHEUNISSEN;
- den kapitein der artillerie H. J. J. W. DÜRST BRITT;
- de eerste-luitenanten der infanterie J. HOLTRUST, J. W. HEEMSKERK, H. A. VISEUR, J. C. C. VAN ERP, H. STARING, P. J. M. EVERS, C. W. J. BRUENS;
- den eerste-luitenant der Jagers L. T. F. J. S. VAN EMBDEN;
- den eerste-luitenant der huzaren B. R. P. F. HASSELMAN;
- de eerste-luitenanten der artillerie P. J. M. SCHOONENBERG, A. STUIVENBERG,

J. VAN WANING, A. J. W. J. L. LOSECAAT VAN NOUHUIJS en L. C. ONDERSTAL;
den eerste-luitenant der politietroepen H. ONDERSTAL;
den tweede-luitenant der infanterie L. W. PROOST;
den sergeant der Jagers P. J. VAN HOLSTEIN;
den fourier der huzaren W. M. DE MEIJER.

Wij laten nu kapitein LANDZAAT aan het woord, wiens betoog wij van enkele kantteekeningen hebben voorzien.

1e. De in burger gekleede sergeant is niet alleen bevoegd, doch ook verplicht tot optreden tegen minderen, die zich onkrijgstuchtelijk¹ gedragen.

Art. 27 (1) R. K. legt aan ieder, die met eenig gezag is bekleed, de verplichting op om de krijgstucht te handhaven, terwijl volgens art. 27 (2) R. K. de meerdere, die in deze nalatig is, zichzelf aan een krijgstuchtelijk vergrijp schuldig maakt¹).

Het feit, dat de meerdere burgerkleeding draagt²), ontheft hem niet van zijn verplichting in deze.

Blijkens Dispositie van het H. M. G. van 20 Maart 1908 (Jurisprudentie IV ad Art. 27 R. K. van „*De practijk van het militaire tuchtrecht*”) is het voldoende, dat de meerdere zich bekend maakt om den mindere tot gehoorzamen te verplichten.

De sergeant heeft in het onderhavige geval dus juist gehandeld.”³)

¹) Een overeenkomstige verplichting met betrekking tot het optreden tegen den mindere, die een misdrijf pleegt, vloeit voort uit art. 143 W. v. M. S. (zie aant. 12 ad art. 27 R. K. in „*De practijk van het militaire tuchtrecht*”).

²) En/of met verlof of op non-activiteit is.

³) Op de verplichting tot optreden, ook wanneer de meerdere in burgerkleeding is, hadden sedert o.m. betrekking:

1°. Tweede opgave van wijzigingen in boekwerk nr. 90k, „*Leidraad voor het onderricht met betrekking tot de wettelijke bepalingen betreffende de ondergeschiktheid*”, houdende wijziging van noot (1) op blz. 8 van genoemd boekwerk.

2°. De brief van den M. v. D. van 12 December 1935, IIde afd. B, nr. 17, in antwoord op het verzoek van het Hoofdbestuur van de V. O. K. L., strekkende om de officieren te voorzien van een legimitatiebewijs, teneinde hun het optreden in burgerkleeding tegen zich misdragende militairen te vergemakkelijken. Aan dezen brief ontleenen wij het volgende: „De meerdere in burgerkleeding die, overeenkomstig de in art. 27 (1) en (2) R. K. op hem rustende verplichting, optreedt tegen een krijgstuchtelijk vergrijp, waarvan hij kennis neemt, kan volstaan met zich aan den dader als meerdere bekend te maken, zonder verder commentaar.

Door die bekendstelling alleen, staat de gehoorzaamheidsplicht van den betrokken mindere volledig vast, en de mindere die — denkende „dat kan iedereen wel zeggen!” — de bevelen van dien meerdere niet zou opvolgen, is voor de eventuele gevolgen van zijn weigering zonder voorbehoud aansprakelijk.

Voor Jurisprudentie ter zake moge ik Uw Hoofdbestuur wel verwijzen naar de Dispositie van het Hoog Militair Gerechtshof van 20 Maart 1908 (M. R. T. VI, blz. 167; Jur. IV ad art. 27 R. K. in „*De practijk van het militaire tuchtrecht*”).

Waar nu de bevoegdheid tot optreden van den meerdere in burgerkleeding zonder meer vaststaat, is het evenzeer duidelijk, dat de verstrekking, tot het door U beoogde doel, van een legimitatiebewijs, aan deze uit krijgstuchtelijk oogpunt alleszins juiste positie, afbreuk zou doen, alleen reeds omdat, wanneer de meerdere — door welke omstandigheid dan ook — bedoeld bewijs niet zou kunnen vertoonen, de mindere dan, hoezeer ten onrechte, aan de bevoegdheid van dien meerdere tot optreden zou gaan twijfelen.

Zulks tot ernstige schade voor de goede handhaving van de krijgstucht.

Trouwens, de mindere, die zou meenen zich te kunnen veroorloven, geen geloof te hechten aan de enkele bekendstelling van den meerdere als zoodanig, neemt daarmede een standpunt in, waaraan hij even gemakkelijk den grond zal ontleenen om te onderstellen, dat het hem vertoonde legimitatiebewijs valsch of in verkeerde handen gekomen is.

Vervolgen wij nu weder het betoog van kapitein LANDZAAT:

„2e. Ingevolge art. 5 R. L. zegt de sergeant den soldaat, die weigerde zijn naam op te geven, en die zich dus schuldig maakt aan het misdrijf genoemd in art. 114 W. v. M. S., terecht het voorloopig arrest aan en nadat door de patrouille der politietroepen hieraan uitvoering is gegeven, moet de sergeant ingevolge art. 6 R. L. het gepleegde feit en het opgelegd voorloopig arrest terstond aan den C. O. van verdachte rapporteeren, *bij voorkeur* langs den hiërarchieken weg (art. 138, punt 9, I. D. K. L. deel A). Waar het hier een soldaat betreft van een ander regiment, zal het met het oog op den vereischten spoed aanbeveling verdienen, dat de sergeant in dit geval bovendien rechtstreeks aan den R. C. van verdachte kennis geeft van het opgelegde voorloopig arrest.

Daarna maakt hij rapport van het gebeurde betreffende beide militairen, welk rapport hij indient bij zijn Comp.-C.

3e. Aangezien het hier betreft justitiëel voorloopig arrest is ingevolge art. 7 R. L. de Commandeerende-officier van het korps en later, ingevolge art. 14 R. L., de Garnizoenscommandant bevoegd het voorloopig arrest op te heffen ⁴⁾.

4e. De overtreding begaan door eerstgenoemden soldaat wordt door zijn C. C. krijgstuchtelijk afgedaan. (In verband met zijn vertrek met groot verlof bij voorkeur een straf van korten duur, b.v. eenige dagen verzwaard of streng arrest ⁵⁾). De tweede soldaat zal strafrechtelijk worden vervolgd.

In geen geval komt het door hem gepleegde misdrijf in aanmerking voor krijgstuchtelijke afdoening, aangezien hij door den sergeant uitdrukkelijk op zijn strafbaarheid is gewezen en desniettemin opzettelijk in zijn ongehoorzaamheid heeft volhard ⁶⁾). Volgens art. 2, 2°, a, W. K., kan alleen het misdrijf

Men kan nog verder gaan: de mindere kan ook wel betwijfelen of de tegen hem optredende, in uniform gekleede meerdere, inderdaad wel een militaire meerdere is of een willekeurige burger, die zich in uniform heeft gestoken,

In het eene en in het andere geval is de mindere aansprakelijk voor de eventuele gevolgen van zijn twijfel; het voor het ongehoorzaamheidsdelict vereischte opzet vloeit voort uit de omstandigheid, dat de dader zich de mogelijkheid met een meerdere te doen te hebben, bewust geweest is; zekerheid is geenszins vereischt."

Wij willen er in dit verband op wijzen, hoe noodzakelijk het is, dat de mindere bij de „theorie krijgstucht" in gelijken zin wordt opgevoed. Hij wete, dat hij ook aan den zich in burgerkleeding bevindenden en zich als zoodanig bekend makenden meerdere heeft te gehoorzamen. Wordt hem dit niet ingeprint, dan kan een weinig beteekenend krijgstuchtelijk vergrijp gemakkelijk leiden tot complicaties, welke den delinquent voor den krijgsraad brengen!

Ter adstrucie van de bovenweergegeven Ministerieele uiteenzetting, vestigt luitenant H o l t r u s t onze aandacht op het Arrest van den Hoogen Raad van 30 Januari 1933, waarbij ten aanzien van de politie in burgerkleeding is beslist, dat een politieambtenaar, door zich als zoodanig bekend te maken, zijn qualiteit afdoende heeft kenbaar gemaakt en dat de eisch, dat hij daarenboven een ambtspenning moet vertoonen, niet op de wet steunt.

⁴⁾ *Verscheidene deelnemers hebben over het hoofd gezien, dat het hier niet betreft „krijgstuchtelijk", maar „justitiëel" voorloopig arrest, zoodat met betrekking tot een en ander niet de bepalingen van de W. K. (artt. 44, 49 en 51 W. K.), doch die van de R. L. (artt. 4—7 R. L.) toepasselijk zijn.*

⁵⁾ *Zie aant. 1 ad art. 28 W. K. in „De practijk van het militaire tuchtrecht".*

⁶⁾ *Zooals het geval in de prijsvraag is gesteld, meenen wij niet dat gezegd kan worden dat de delinquent uitdrukkelijk op zijn strafbaarheid is gewezen in dien zin, dat het volharden in zijn ongehoorzaamheid hem kan worden aangerekend als te hebben plaats gehad onder de strafverzwarende omstandigheid van art. 114, derde lid, sub 1°, W. v. M. S. Het H. M. G. stelt in dit verband als eisch, dat de betrokkene bepaaldelijk op de strafrechtelijke gevolgen van zijn weigering is gewezen, bijv. in dezer voege: „Denk er aan, dat ge U, door mijn order niet dadelijk op te volgen, aan een misdrijf schuldig maakt en ge daardoor voor den krijgsraad kunt komen." Zie noot 1) op blz. 183 van „De practijk van het militaire tuchtrecht".*

omschreven in art. 114, *eerste lid*, in aanmerking komen voor krijgstuchtelijke afdoening, nog buiten beschouwing gelaten, dat het feit door den tot straffen bevoegden meerdere waarschijnlijk niet als van „lichten” aard zal worden beschouwd.

Van het door dezen soldaat tevoren gepleegde krijgstuchtelijke vergrijp zal ingevolge art. 60 W. K. de militaire rechter kennis nemen en dit bij de bepaling van de straf in aanmerking nemen, aangezien hier samenhang bestaat tusschen de overtreding en het misdrijf. Afzonderlijke krijgstuchtelijke bestraffing voor het krijgstuchtelijk vergrijp heeft dus niet plaats.

5e. Volgens de Dienstplichtwet (art. 36, eerste lid, sub c) kan een dienstplichtige in werkelijken dienst worden gehouden, zoolang dit noodig is tot het ondergaan van straf of voor het onderzoek omtrent een strafbaar feit of een krijgstuchtelijk vergrijp, waarvan hij verdacht of beklaagd wordt.

Beide soldaten blijven dus in werkelijken dienst, eerstbedoelde totdat de hem opgelegde krijgstuchtelijke straf geëindigd is, laatstgenoemde totdat het onderzoek omtrent zijn zaak is geëindigd en (of) hij ingevolge art. 55 R. L. vrijheid bekomt om te vertrekken, in welk geval hij door den officier-commissaris bij handtasting wordt ontslagen.

Indien eerstgenoemde soldaat reeds op den dag, waarop de overtreding plaats vond of op den volgenden dag krijgstuchtelijk met een arreststraf werd gestraft, valt hij bovendien onder het bepaalde in art. 28 W. K. en wordt hij dus eveneens eerst met groot verlof huiswaarts gezonden, nadat zijn straftijd is verstreken” 7)

Rest ons in beschouwing te nemen de ons gestelde vraag, of een *reserve-officier met groot verlof, in burgerkleeding*, bevoegd is om op te treden tegen krijgstuchtelijke vergrijpen waarvan hij kennis neemt.

Ons antwoord luidt ontkennend, vermits de reserve-officier in de geschetste omstandigheden niet is militair, en dus ook geen „meerdere” in den zin der militaire straf- en tuchtwetten (zie artt. 60—63 W. v. M. S.). De door den steller van de vraag gesuggereerde constructie, dat de reserve-officier, die zou optreden in de boven weergegeven omstandigheden, alsdan „*eenige militaire werkzaamheid verricht*”, in den zin van art. 62, aanhef en sub 2°, W. v. M. S., schijnt ons gewrongen en overigens ook niet te strooken met de bedoeling van den wetgever. Als voorbeeld van „militaire werkzaamheid”, welke den groot-verlofganger onder de militaire straf- en tuchtwetten brengt, valt te denken aan den reserve-officier, die in burgerkleeding deelneemt aan een winterbijeekoms (Bijlage A van L. O. 1930, nr. 139).

Gebrek aan plaatsruimte noopt ons af te zien van ons voornemen om in deze aflevering Prijsvraag nr. 14 op te geven. In verband met het naderend einde van het studieseizoen binnenskamers stellen wij die opgave uit tot de October-aflevering 1936.

7) Zie ook de bij art. 28 W. K. gegeven toelichting in „*De practijk van het militaire tuchtrecht*”.

DE OORLOG VAN MORGEN

DOOR M. R. H. CALMEIJER.

Kapitein van den Generalen Staf, Leeraar H.K.S.

(vervolg van blz. 15).

VI. MECHANISEERING EN MOTORISEERING.

In 1920 poneerde de Britsche generaal FULLER, in een door de „ROYAL UNITED SERVICE INSTITUTION” met goud bekroonde studie, de stelling „*tanks can replace infantry*”.

Volgens FULLER beslist de mechanische kracht en niet de menselijke den oorlog. De oorlog winnen is volgens hem een vraagstuk van machines. Hij propageert derhalve de bestaande wapens *volledig te mechaniseeren*, d.w.z. om te zetten in verschillende soorten gepantserde en bewapende motorvoertuigen. De landoorlog zal dan worden gevoerd volgens de beginselen van den zeeoorlog.

FULLER heeft zijn denkbeelden in tal van geschriften — o.a. in „ABOUT THE WAR OF FUTURE” (1928) en „LA MÉCHANISATION DE LA GUERRE” (1932) — met den gloed der overtuiging uiteengezet. Nog in 1935 critiqueerde hij, onder den titel „THE ARMY 1910—1935”, op sarcastische wijze de z.i. verouderde opvattingen van de Britsche legerleiding, die nochtans op dit gebied de meest vooruitstrevende van Europa is. Heden, schrijft hij, bezetten de luitenanten van 1890 de leidende functies en het leger staat dan ook op een ontwikkelingstrap overeenkomende met de ervaringen uit den Krimoorlog!

Het perspectief, dat FULLER opent, biedt ongetwijfeld veel aantrekkelijks. De logge massalegers zouden verdwijnen. De stellingsoorlog zou voor eeuwig zijn gebannen en de oorlogen zouden weder, als in het Riddertijdperk van weleer, worden uitgevochten als duels tusschen een élite van gepantserde strijders.

Helaas blijkt dit schoone beeld bij nadere beschouwing een fata morgana. Een korte uiteenzetting van *de zwakke zijden van gemechaniseerde strijdkrachten* moge zulks toelichten.

— TAL VAN TERREINEN ZIJN ONBEGAANBAAR VOOR VECHTWAGENS en à fortiori voor legers van vechtwagens. Ik noem slechts berglanden (het hoogland van Abessinië), zware wouden, moerassen, met wateren doorsneden polderland.

— RIVIEREN VORMEN, MITS VERDEDIGD, VOOR GEMECHANISEERDE STRIJDMACHTEN HINDERNISSEN VAN GROOTE BETEEKENIS. Wel is waar deden reeds „zwemmende tanks” hun intrede, doch deze boeten door hun zwemvermogen in ander opzicht te veel in, om den kern van pantsertroepen te kunnen vormen.

— EEN PERMANENT VERSTERKTE MET ANTI-VECHTWAGENGESCHUT BEWAPENDE GORDEL VORMT EEN WEERSTAND, WAARTEGEN GEMECHANISEERDE STRIJDMACHTEN TE PLETTER Zouden LOOPEN, want „un canon sur terre en vaut dix sur char de combat”.

— GEMECHANISEERDE STRIJDKRACHTEN VERSLINDEN BEDRIJFSSTOFFEN en

zijn dus geheel AFHANKELIJK VAN DEN GEREGELDEN AANVOER daarvan. Wordt deze onderbroken, hetzij door de krijgshandelingen van de tegenpartij, hetzij door internationaal-politieke maatregelen (sancties), dan wordt de gemechaniseerde strijdmacht als het ware verlamd.

— De kosten, die de aanschaffing en het onderhoud van een geheel gemechaniseerde strijdmacht zouden medebrengen en de bezwaren, die aan de bedrijfsstoffen-voorziening zijn verbonden, zouden — zooals ook FULLER inzag — DWINGEN TOT DE OPSTELLING VAN EEN KLEINE STRIJDMACHT. EEN GROOT GEDEELTE VAN DE BESCHIKBARE WEERKRACHT ZOU DUS BRAAK BLIJVEN LIGGEN. Voor het Britsche leger, dat in de eerste plaats een expeditieleger is, vormt dit geen bezwaar, doch in een toekomstoorlog, gevoerd door voor hun bestaan strijdende volkeren, is zulks ondenkbaar. Niet alleen is het kleine élite-leger derhalve in strijd met het wezen van den modernen oorlog, die een oorlog is tusschen volkeren, wellicht tusschen rassen en wereldbeschouwingen, doch buitendien is — zooals wij in een volgend hoofdstuk dezer studie hopen aan te toonen — HET KLEINE LEGER OPERATIEF TOT MACHTELOOSHEID GEDOEMD.

Moeten wij dus de mechanisatie als een hersenschim terzijde schuiven? Dit ware, tegenover de, naar een voorzichtige schatting, 16.000 vecht- en pantserwagens, die in Europa rollen, de oogen sluiten voor de realiteit. De denkbeelden van FULLER en zijn adepten, o.w. de Britsche journalist en oud-officier LIDDEL HART een der bekendste is, hebben een zeer krachtigen stuwenden invloed gehad op de omvorming van de legers.

De technische en tactische ontwikkeling van de vechtwagens is daarbij in twee richtingen gegaan.

In de eerste plaats zijn zij geworden tot *gepantserde en gemotoriseerde artillerie en mitrailleurs, welke tot taak hebben de infanterie bij haar aanval te begeleiden*. De vechtwagens vormen als zoodanig een oplossing voor het moeilijke aloude vraagstuk betreffende de verbinding tusschen de infanterie en de haar steunende artillerie en voor het nieuwe vraagstuk betreffende de verbinding tusschen de aanvallende tirailleurs en de hun steunende zware mitrailleurs. Ik zeg „een oplossing” en niet „de oplossing”, want lang niet in elk terrein zal het mogelijk zijn de infanterie op deze wijze te begeleiden en ook zullen de vechtwagens, zoodra de legers voldoende zijn uitgerust met vechtwagenafweergeschut, zelf weder den steun van artillerie behoeven.

Het is vooral in FRANKRIJK, dat de mechaniseering zich in deze richting heeft ontwikkeld en men tot de overtuiging is gekomen, dat EEN INFANTERIEAANVAL ZONDER BEGELEIDENDE VECHTWAGENS IN VELE GEVALLEN GEDOEMD IS TE VERBLOEDEN. Een zelfde meening werd in het laatste jaar ook in de Deutsche militaire litteratuur bij herhaling geuit.

De vechtwagens hebben zich op deze wijze derhalve ontwikkeld tot EEN INTEGREEREND DEEL VAN DE INFANTERIE.

Daarnaast echter hebben de vechtwagens zich ontwikkeld tot een zelfstandig wapen, dat sterke vuurkracht onder pantserdekking met groote beweeglijkheid in het terrein vereenigt. Zij komen als zoodanig de ledige plaats aanvullen, welke in het harmonisch gebouwde leger is ontstaan, sedert het vuur de SLAGRUITERIJ van het slagveld heeft verdreven. Eeuwenlang was de slagruiterij het wapen bij uitnemendheid om de geniale gedachte van den Veldheer te verwezenlijken en, ingezet op daartoe geëigende plaatsen en oogenblikken, een snelle beslissing te verkrijgen. Een SEYDLITZ, een ZIETHEN, een MURAT hebben door hun den slag beslissende charges hun namen onsterfelijk gemaakt. In de 19e eeuw zien wij den roem van het ruiterswapen geleidelijk tanen; 1870 kent nog een „TODES-

RITT", waarvan de naam reeds bewijst hoezeer het vuur de overhand had gekregen. In den wereldoorlog heeft de slagruiterij geen rol van beteekenis meer gespeeld en een boek als „DIE LETZTE REITERSCHLACHT DER WELTGESCHICHTE" kon verschijnen zonder eenig ruiter tot protest te prikkelen. Aan den Veldheer was zoodoende een onontbeerlijk instrument ontvallen. IN DE MODERNE SNELLE VECHTWAGENS NU IS DE SLAGRUITERIJ WEDER HERREZEN. SAMENGEVOEGD TOT GEMOTORISEERDE GEPANTSERDE EENHEDEN VORMEN ZIJ DE GECONCENTREERDE STOOTKRACHT IN HANDEN DER HOOGERE AANVOERING. Vooral in ENGELAND is, onder invloed der theorieën van FULLER en LIDDEL HART, deze richting ingeslagen. Na jarenlange proefnemingen is men daar in 1934 overgegaan tot het opstellen van de 1STE GEPANTSERDE BRIGADE, bestaande uit omstreeks 100 vechtwagens, met de noodige omlijsting aan verbindings-eenheden, treinen, enz. De manoeuvres van dat jaar toonden echter, dat deze samenstelling te eenzijdig was en toevoeging van niet-gemechaniseerde troepen niet kan worden gemist. In de laatste paar jaar is men ook in FRANKRIJK aan deze richting der mechaniseering meer en meer aandacht gaan schenken, terwijl in het nieuwe DUITSCHE LEGER PANTSERDIVISIËN worden opgesteld. Verreweg het sterkste pantserwapen bezit echter de SOWJET UNIE, waarvan HEIGL zegt: „Mit seinen rund 10.000 Kampfwagen, 1000 Panzerkraftwagen, 150.000 Kraftschleppern und weit über 100.000 Heereskraftfahrzeugen steht die rote Panzerarmee als neuzeitlichste Armee gefahrdrohend an den Toren Europas."

De mechanisatie opent groote mogelijkheden voor het verkrijgen van snelle beslissingen. Zij wordt echter beperkt door het terrein. Evenals reeds in 1305 de Fransche gepantserde ridders bij KORTRIJK het onder-spit dolven tegen Vlaamsche voetknechten, omdat zij optraden in polderterrein, ongeschikt voor zware ruiterij, zou het thans een vechtwageneenheid vergaan bij een aanval in voor haar ongeschikt terrein. Men denke aan de Japansche vechtwagens in het polderland van Sjanghai. Voorts zijn vechtwagens DES NACHTS VRIJWEL WEERLOOS. De ENGELSCHEN MANOEUVRES VAN 1934, waar de Gepantserde brigade, te veel gemasseerd en vastgelopen tegen een kanaal, des nachts werd overvallen door afgezeten cavalerie en infanterie, zijn in dit opzicht uiterst leerzaam geweest. De STRIJD IN ABESSYNIË heeft vechtwagens te zien gegeven, die, als machteloze kolossen, door Abessijnsche strijders werden vermeesterd.

Niet alleen als voortbewegingsmiddel van vliegtuigen en gepantserde strijdwagens heeft de motor een grooten invloed op de oorlogvoering gehad, ook in den vorm, die men gewoonlijk aanduidt als *motorisatie*, d.w.z. als VOORTBEWEGINGSMIDDEL BUITEN HET SLAGVELD vormt hij een krachtig hulpmiddel ter verwezenlijking van de operationele denkbeelden der legerleiding.

Allereerst als TRANSPORTMIDDEL TEN BEHOEVE VAN DEN AAN- EN AFVOER van materieel en van troepen. In beide opzichten heeft de Wereldoorlog reeds een geweldige ontwikkeling te zien gegeven, welke wordt geïllustreerd door het feit, dat bijv. FRANKRIJK met 6.000 vrachtauto's in den oorlog ging en er met 100.000 uitkwam. De nog steeds voortschrijdende motorisatie van het vervoer in de burgermaatschappij opent voor een toekomstoorlog nog ruimer mogelijkheden. Droeg in den Wereldoorlog het vervoer per auto van groote eenheden nog een geïmproviséerd karakter, thans wordt dit allerwege beproefd en voorbereid. Bood toenmaals het vervoer der artillerie groote moeilijkheden, waardoor deze menigmaal moest achterblijven en de groote eenheid dus zeer aan gevechtskracht inboette, thans kan hierin worden voorzien door aan een dergelijke eenheid MOTOR-ARTILLERIE toe te voegen.

Van een gevaarlijke overschatting der capaciteiten van de vrachtauto getuigt echter de uitspraak neergeschreven in een recente brochure „*Het Verkeersprobleem*” door E. J. MULLER, Directeur van de N.V. Bataafsche Importmaatschappij: „De waarde van spoorwegen uit een oogpunt van defensie is sterk gedaald sedert de komst van den motor. Alle groote legers motoriseeren het transportwezen en de toekomst is ook hier aan den weg.” Wij willen hier tegenoverstellen de waarschuwing van generaal LUDENDORFF in diens jongste werk: „*Der totale Krieg*”: „Dass durch Autostrassen und Kraftwagen die Eisenbahnen an Bedeutung für den Aufmarsch verloren haben sollen, ist ein gefährlicher Traum. Es handelt sich ja nicht nur um Beförderung von Mannschaften, vielleicht mit Maschinengewehren und Munition. Zum Einsatz in den Kampf sind geschlossene Heereskörper aller Waffen nötig. Diese aber können nicht so transportiert werden.” (Men zie ook „*De Militaire Spectator*” 1935, blz. 236.)

Niet tevreden met voorbereiding in vreedstijd van het in voorkomend geval motoriseeren, d.w.z. op auto's vervoeren van de troepen eener groote eenheid, is ook reeds begonnen met ORGANIEK MOTORISEEREN VAN GROOTE EENHEDEN. In FRANKRIJK is zulks volledig geschied met één der vier Cavalerie-divisiën, waarbij het karakter van lichte troepen is behouden door de indeeling van terreinauto's. De ITALIAANSCH E MANOEUVRES van 1935 vertoonden een organiek gemotoriseerde Infanterie-divisie, echter van nog zeer bescheiden samenstelling. Hoeveel voordeel een dergelijke organisatie aan de eene zijde ook biedt, hier staat tegenover, dat — aangezien de ingedeelde auto's uiteraard niet steeds een taak kunnen vinden — zulks, op groote schaal toegepast, zou leiden tot een hoogst oneconomisch gebruik van het motor-materiaal.

Ernstige bezwaren van gemotoriseerde groote eenheden vormen de aanzienlijke lengte der colonnes, de kwetsbaarheid voor luchtaanvallen en het verlies aan snelheid bij het overschrijden van pontonbruggen.

Wij kunnen in het raam dezer in groote lijnen gehouden studie de problemen, die zich bij dit alles voordoen, slechts aanduiden, doch hopen, dat ook deze ruwe schets voldoende moge zijn om de waarheid te doen beseffen van een zinsnede uit het werk „*L CELERI*” („*DE SNELLEN*”) van den Italiaanschen Inspecteur der infanterie, generaal ZOPPI, waarin wij het voorgaande willen samenvatten.

„De motor, nog zeer veel jonger dan de mitrailleur, heerscht in de lucht en op de aarde en biedt de beweging van de strijders en hun wapenen, de manoeuvre en de verrassing, mogelijkheden, die nog steeds wassen. Het tijdperk van de logge infanteriemassa's, die zich met langzamen en zwaren tred voortbewegen, is wel is waar nog niet voorbij, maar in den doffen klank der voetstappen mengt zich reeds het donderen van de motoren en naast menschen, die zeer vaak moede in den strijd geworpen worden, doet de snelheid van gemotoriseerde, uitgeruste troepen haar invloed gelden.”

(Wordt vervolgd).

DE MUNITIËN VAN ONS 7 VELD- GESCHUT

DOOR F. G. DURST BRITT

Kapitein der artillerie, toegevoegd aan den Inspecteur der Artillerie.

III. (Slot van blz. 75).

ad 10. De noodzaak om bij het veldkanon te kunnen beschikken over munitie, geschikt voor de doorboring van pantsers, — zulks ter bestrijding van vechtwagens bij een tot in de artilleriestellingen doorgedrongen aanval van vechtwagens — is oorzaak geweest, dat langen tijd gezocht is naar een daarvoor geschikt projectiel. Voor het kanon van 7 veld werd daarbij als eisch gesteld, dat het projectiel pantsers moest kunnen doorboren van ± 25 à 30 mm tot afstanden van 1000 m.

Uitgebreide proeven met ontworpen pantserprojectielen en pantserkoppen leidden niet tot het gewenschte resultaat. Bij de proeven met de pantserkoppen was echter gebleken, dat een gunstige oplossing zou kunnen worden verkregen, indien de pantserkop na het doorboren van het pantser tot springen kon worden gebracht. Daaruit is de brisantpantserkopbuis geboren, welke kort geleden als sb. No. 38 in de munitie-uitrusting van het veldgeschut is opgenomen. De sb. No. 38 wordt daarbij geplaatst op de bg. en verschoten met de normale lading. Of de sb. No. 38 ook kan worden verschoten met de St. en IJ. slanke bg. is nog in onderzoek.

De V_0 bedraagt 485 m/sec. De buis is voorzien van een springlading van 7 gram trotyl en 6 gram tetryl, alsmede van een slagpijpje met vertraging. Bij het treffen van een pantserplaat springt de buis van 0 tot 3 m (afhankelijk van de dikte van de plaat) achter de plaat. In den regel zal de bg. zelf daarbij de plaat niet doorboren, doch bij eenigszins dikkere platen vóór de plaat explodeeren (dus niet detoneeren). Daar de buis eerst door het treffen van een grooten weerstand gewapend wordt en tot werking gebracht wordt, werkt de sb. No. 38 niet tengevolge van een aanslag op het terrein.

De medevoering van de buizen geschiedt in bussen van denzelfden vorm als de bussen, waarin de sb. No. 13 en de sb. No. 28 worden medegevoerd. Aantal buizen per bus en kleur van de bussen zijn nog niet vastgesteld.

Volledigheidshalve zij hierbij vermeld, dat de bestrijding van vechtwagens tot nog toe plaats vond met bg., voorzien van sb. No. 13, waarbij het slagpijpje No. 3 niet werd geplaatst. De daarbij verkregen resultaten waren aanvaardbaar. Schietende op 1000 m werd een pantserplaat van 25 m doorboord; in een pantserplaat van 30 mm werd een diepe deuk gemaakt. Evenals bij de bg. verschoten met sb. No. 38, detoneert de bg. niet, maar explodeert.

ad 11. Zooals reeds bij de bespreking van de IJ. slanke bg. werd vermeld, wordt voor dit projectiel een schokbuis met uitschakelbare vertraging (zoo mogelijk voorzien van een maskerveiligheid) ontworpen. Het is een snelwerkende buis, waarbij de vertraging naar verkiezing gebezigd kan worden

of niet. De buis komt in de plaats van de sb. No. 13 en de sb. No. 28. Behalve dat hiermede het aantal mede te voeren buissoorten beperking ondergaat, wordt het groote voordeel verkregen, dat, schietende met vertraging, het springpunt op ideaal hoogte (voor de IJ. bg. vermoedelijk ± 10 m; door proeven zal deze hoogte nog moeten worden vastgesteld) kan worden gebracht. Dit is voor de waarneming geen bezwaar, omdat het inschieten in versnelde werking kan plaats hebben. (Bij het gebruik van de sb. No. 13 en sb. No. 28 was dit niet mogelijk, omdat de schootstafelgegevens voor de bg. voorzien van sb. No. 13 en van sb. No. 28 niet met elkander overeenstemmen).

Wanneer het vraagstuk van het aanbrengen van een maskerveiligheid niet tot oplossing kan worden gebracht, blijft dit een *nadeel*, dat bij het voordeel van beperking van het aantal buissoorten op den koop toe zal moeten worden genomen. Hierbij zij aangeteekend, dat bij gebruik van de sb. No. 13 een betrekkelijke maskerveiligheid wordt gewaarborgd.

De verpakking van de buizen zal zoo mogelijk moeten plaats hebben in bussen tot buizen van den bestaanden vorm, zulks om de medevoering in de munitievoertuigen mogelijk te maken.

ad 12. De tsb. No. 5 behoort bij de gkt. Daar de gkt., zooals reeds eerder werd vermeld, binnenkort uit de munitie-uitrusting van het veldgeschut zal zijn verdwenen, zal deze buis verder onbesproken blijven.

ad 13. De tsb. No. 12 wordt gebruikt bij de bgkt. Zooals de naam reeds aangeeft, kan hiermede de bgkt. naar verkiezing in den eersten boog (tijdstelling) of in den aanslag (schokstelling) tot springen worden gebracht. Daar het gebruik van de bgkt. in schokstelling heeft afgedaan, zal het projectiel uitsluitend in tijdstelling worden verschoten (voor vuur zijdelings regelen; hoofdrichting en richtlijnverband schieten).

Het bezwaar blijft hierbij bestaan, dat de bgkt. slechts tot 5600 m getemperd kan worden, zoodat vuurregeling alleen tot deze afstanden mogelijk is. Voor het inschieten b.v. met den lichtmeetdienst bestaat bovendien het bezwaar, dat de schootstafelgegevens van de bgkt. en de bg. en uit den aard der zaak ook de schootstafelgegevens van de St. slanke bg. niet met elkander overeenstemmen. Vandaar dat de nog te ontwerpen tijdbuis voor de St. en IJ. slanke bg. tevens zal moeten dienen voor de bg. (zie hiervoor onder *ad 14*).

De medevoering van de tsb. No. 12 geschiedt bij de eerste munitie-uitrusting en bij de 4e compagnie van het autobataljon van een D.G. (A.M.T. van de Lt. B.) in bussen inhoudende 8 stuks; de bussen zijn blauw geverfd. In de aanvullingsrantsoenen worden de bgkt. patronen voorzien van tsb. No. 12 per stuk in luchtdichte bussen tot patronen verpakt; de bussen zijn blauw geverfd.

ad 14. Zooals reeds gezegd, wordt voor de St. slanke bg. een tijdbuis (sas of uurwerkbuis) ontworpen, welke tevens zal moeten dienen voor de IJ. slanke bg. Om redenen, hiervoor onder *ad 13* uiteengezet, zal het noodzakelijk zijn, deze tijdbuis ook voor de bg. te bestemmen. De bgkt. wordt dan overbodig; zoo zal ook dit eertijds machtige projectiel — eens de vrucht van een der grootste artilleristen van onzen tijd — evenals zijn voorganger de gkt. uit de uitrusting van ons veldgeschut zijn verdwenen. De groote vraag bestaat echter of de te ontwerpen tijdbuis een sasbuis of uurwerkbuis zal zijn. Bij de oplossing van deze vraag speelt de mogelijkheid van aanmaak in oorlogstijd een groote rol.

Ter voorziening in de behoefte aan uurwerkbuizen is men thans nog op het buitenland aangewezen; voor den aanmaak van sasbuizen bestaat de moeilijkheid een buis te ontwerpen, welke tot de grootste afstanden reikt en in de hoogere luchtlagen (en dit geldt uit den aard der zaak nog meer ten opzichte van de buizen voor het luchtdoelgeschut) regelmatig brandt.

De oplossing blijft n.m.m. den aanmaak van uurwerkbuizen in eigen land te doen plaats vinden; de mogelijkheid daartoe dient ernstig onder de oogen te worden gezien. De aanmaak van één uurwerk voor de verschillende daarvoor in aanmerking komende tijdbuizen zal daarbij het ideaal zijn. (De uitwendige vorm van de buis zal zich dan moeten aanpassen aan de bij de verschillende geschutsoorten bestaande buizen). De nog hangende vraagstukken inzake de voorziening aan tijdbuizen bij ons luchtdoelgeschut, en ook bij de 15 hw.l. 15 en 15 hw.l. 17, in het algemeen bij de geschutsoorten met grootere drachten zal dan op eenvoudige wijze zijn opgelost. (Thans zijn reeds bij de kanonnen van 10 tl. en 10 veld uurwerkbuizen van buitenlandsch fabrikaat ingedeeld).

Wat betreft de voorziening van tijdbuizen bij 7 veld, zal als eisch moeten worden gesteld, dat de buizen in bussen van den bestaanden vorm kunnen worden medegevoerd.

ad 15. Het slagpijpje No. 3, dat in het projectiel geplaatst wordt bij toepassing van de sb. No. 13 (de sb. No. 28 en de nog te ontwerpen schokbuis met uitschakelbare vertraging hebben een ingebouwd slagpijpje, zoodat plaats en afzonderlijk medevoeren van het slagpijpje niet meer noodig is) heeft ten doel een volledige detonatie van de in het projectiel geperste of gegoten springstof te verkrijgen. In plaats van slagkwik wordt tegenwoordig loodazide toegepast, omdat o.a. loodazide in poedervorm voor vlam, slag en wrijving veel minder gevoelig is dan slagkwik.

In het slagpijpje is voorts, zooals reeds bij de bespreking van de sb. No. 13 werd vermeld, een vertraging aangebracht, teneinde het springen van het van een sb. No. 13 voorziene projectiel in den tweeden boog te verzekeren.

De slagpijppjes No. 3 worden bij 8 stuks in bussen verpakt; in de munitievoertuigen kunnen zes van deze bussen in een Ht. blok worden geplaatst.

De aanvoer van bussen met slagpijppjes No. 3 op de aanvullingsplaatsen geschiedt in kartonnen dozen, plaats biedend voor 6 bussen met slagpijppjes.

Ten slotte spreek ik de hoop uit, dat deze beschouwingen zullen mogen bijdragen tot verruiming van de kennis inzake het gebruik van de munitie van ons 7 veldgeschut, de hoofdbewapening van onze veld-artillerie.

Ik hoop daarbij tevens de overtuiging te hebben mogen bijbrengen, dat — ondanks de ingewikkelde munitie-uitrusting van het oogenblik — *met alle middelen getracht wordt, het aloude streven naar vereenvoudiging van de bij het veldgeschut ingedeelde munitie, te verwezenlijken.*

D.A.F. „TRADO" ARTILLERIE TREKKER.

In De Militaire Spectator 1929, no. 12 en 1933, no. 1 zijn verschillende gegevens vastgelegd, welke betrekking hebben op het fabriceeren van een 6-wielig motorvoertuig, in staat de 15 hw. 1.15 op een betrouwbare wijze door het terrein te verplaatsen. Uitgegaan werd van het grondbeginsel, dat dit voertuig in *eigen land* moest worden gebouwd van de hoofdonderdeelen van een — in massa voorkomend — vierwieler. Sinds 1928 zijn de volgende ombouwconstructies in beproeving geweest:

- 1e. FORD ombouwconstructie '28.
- 2e. G.M.C. ombouwconstructie '32.

Fordombouwconstructie.

Door de Ford Compagny te Rotterdam was een chassis M 28 tot 6-wieler verbouwd. De eerste indruk was, dat het tractor-vraagstuk een schrede vooruit was gegaan. Bij de verdere beproeving kwamen echter verschillende bezwaren naar voren, betrekking hebbende op de *koeling*, *bestuurbaarheid* en *demontage*. Ook de *lier-* en *rupsband*constructie voldeden minder goed. Bij de montage van de bogie op een chassis M '30 deden zich onverwachte moeilijkheden voor, waarna van verdere beproeving werd afgezien. (Voor meer gegevens zie De Militaire Spectator 1929).

G.M.C.ombouwconstructie.

Aan de hand van de origineele G.M. T-90 zeswieler werd door de General Motors Continental te Antwerpen een ombouwconstructie ontworpen en aangebracht aan de G.M. T-25 standaard truck. Ook deze ombouwconstructie vertoonde bij de eerste beproevingen vele gebreken, waarvan wel het voornaamste was dat, door het inschakelen van een extra reductie (2 : 1) achter de origineele versnellingsbak, de overbrengingsorganen te zwaar werden belast, hetgeen as- en tandwielbreuken ten gevolge had.

Nadat verschillende verbeteringen waren aangebracht (o.a. werd de extra reductie *in* het voorste bogiewiel geconstrueerd) werd een officieele demonstratie gehouden, waarna de trekker gedurende een maand ter beschikking van het Regiment Motorartillerie werd gesteld. Na deze beproeving bestond er echter geen aanleiding om de trekker voor verder onderzoek aan te schaffen. (Voor meer gegevens, zie De Militaire Spectator, Januari '33).

Aan de hand van de naar voren gekomen gebreken bij de beproefde ombouwconstructies werden de volgende eischen vastgesteld voor een deugdelijke constructie.

- 1e. Een normaal 4-wielig motorvoertuig in een 6-wielig voertuig transformeeren in een minimum van tijd en met geringe kosten.
- 2e. *Opvoering* van de trekkracht (in beperkte mate) aan de haak, zonder dat

Afb. 1. Trado trekker met 10 veld „Schneider".¹⁾

- de vastgestelde zekerheidscoëfficiënten van het voertuig door de transformatie worden verminderd.
- 3e. De bogie (het 4-wielig onderstel) moet door middel van een *speciaal koppelstuk* aan ieder voertuig kunnen worden aangebracht. Dit koppelstuk zal in den loop der jaren aan verandering onderhevig zijn, zoodat dit onderdeel goedkoop en op een eenvoudige wijze geconstrueerd moet worden.
  - 4e. De bogie moet uit een *gering aantal onderdeelen* bestaan, welke bij voorkeur zooveel mogelijk van het origineele voertuig afkomstig moeten zijn.
  - 5e. De *extra reductie* moet bij de aandrijfwielen worden aangebracht, waardoor de origineele transmissieorganen niet extra worden belast.

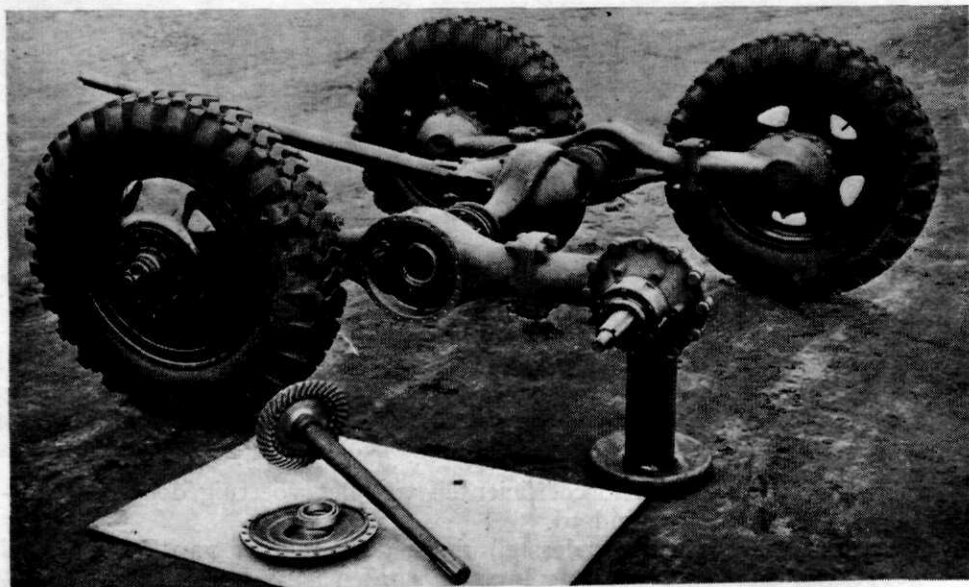
D.A.F. „Trado" ombouwconstructie.

In samenwerking met de N.V. Van Doorne's Aanhangwagenfabriek te Eindhoven werd door den Eerste-luitenant der art. Ir. P. H. VAN DER TRAPPEN een bogie-constructie ontworpen, welke aan bovenstaande eischen voldoet. Tevens werd door den heer VAN DOORNE een zeer ingenieuze automatische lier-trekhaakconstructie ontworpen, waardoor het verplaatsen van zware lasten in de meeste terreinen verzekerd is. De beproeving van deze bogie, aangebracht aan een 6-cylinder Chevrolet-truck '34, had een zeer gunstig verloop, waarna dit trekkrachtsysteem het Legerbestuur werd aangeboden. Na gehouden demonstratie werd een aantal onderstellen voor Ford- en Chevrolettrucks aangeschaft om bij de motorartillerie te Naarden en Utrecht verder beproefd te worden.

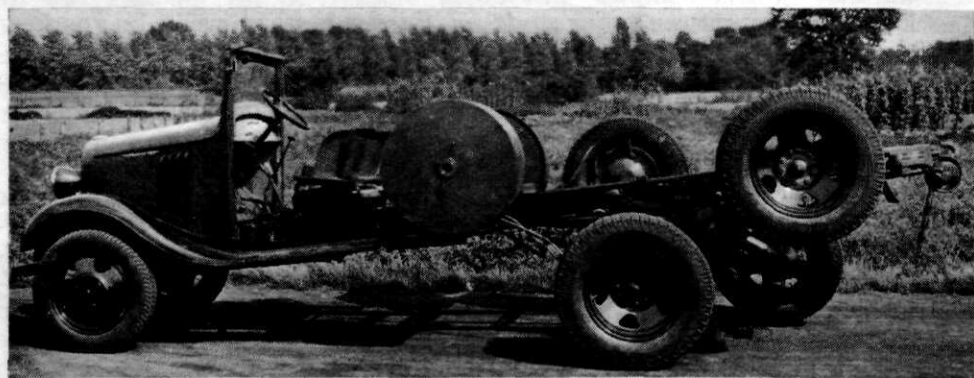
Korte beschrijving van de Trado-bogie (afb. 2).

Aan de uiteinden van de origineele achterbrug van de truck worden de *koppelstukken* bevestigd, welke door een *trekband* bij elkaar gehouden worden. Deze trekband doet tevens dienst ter versterking van het differentieelhuis. Om het koppelstuk kan de driedeelige *balanceur* schommelen met een maximum uitslag van ongeveer 35 graden. In het middenstuk van deze balanceur bevindt zich een *kroonwiel*, hetwelk op de originele halve achteras is gemon-

¹⁾ Cliché in bruikleen van „Motorpost". geïll. maandblad voor den Motordienst.

Afb. 2. Trado-bogie.

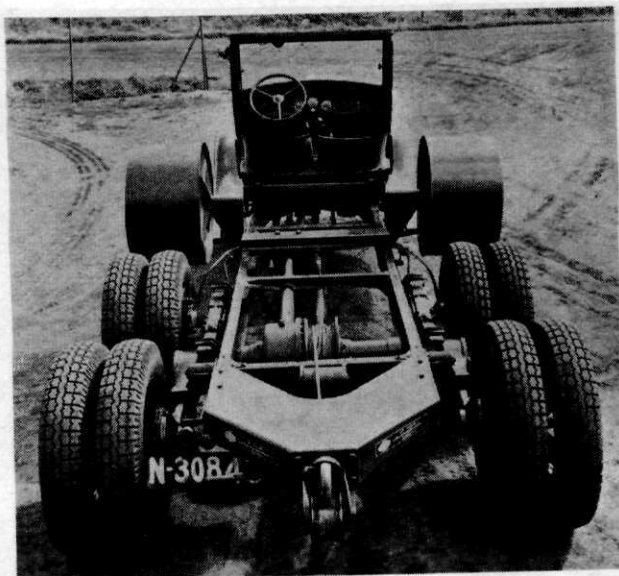

Afb. 3. Maximum uitslag 36°.

teerd en links en rechts in een *pignon* grijpt; in de eindstukken zijn verkorte origineele achterassen gelagerd, welke gedreven worden door een stel pignoonkroonwielen. Door deze eindaandrijving in de balanceur is het mogelijk elke gewenschte reductie te verkrijgen, zonder dat de bestaande aandrijving overbelast wordt. Het geheel is olie- en stofdicht. Alle onderdeelen, zooals de aandrijving, wielnaven, remtrommels, enz. zijn zooveel mogelijk van origineele onderdeelen opgebouwd, waardoor een goede service mogelijk is.

Verdere voordeelen zijn:

- groote beweeglijkheid in het terrein (afb. 3);
- slechts één differentieel, zoodat „wheelspin” uitgesloten is (het plotseling doorslaan van een der aandrijfwielen);

Afb. 4. Gecombineerde lier-trekhaakconstructie.

- extra reactiekrachten worden opgenomen door de balanceur, welke hierop berekend is; deze gunstige eigenschap treft men bij geen ander ombouw-systeem aan;
- doordat de bogiewielen niet door assen zijn verbonden, kunnen zij de oneffenheden in het terrein op een buitengewoon soepele wijze volgen, zoodat steeds een maximum adhaesie-trekkracht wordt verkregen in lossen grond;
- de wielen blijven steeds in een vertikaal vlak, zoodat de rupsband geen neiging zal vertoonen er af te loopen, hetgeen bij de 6-wielers met twee gekoppelde achterbruggen veelvuldig voorkomt;
- de afremming kan zoowel op vier als op twee achterwielen geschieden.

Lier (afb. 4).

De lier wordt aangedreven door een krachtafnemer, welke aan de zijkant van de versnellingsbak kan worden bevestigd. Door middel van twee koppelingen is deze krachtafnemer verbonden aan een reductiebak (2 : 1), waarin zich tevens de lierrem bevindt. Door middel van een origineele cardanas en een stel pignon-kroonwielen wordt de liertrommel aangedreven, welke aan het achtereinde van het chassis is gemonteerd. De lier heeft een maximum trekkracht van 2500 kg, een kabellengte van 40 m en een kabeldikte van 12 mm, met een breukspanning van 10.000 kg.

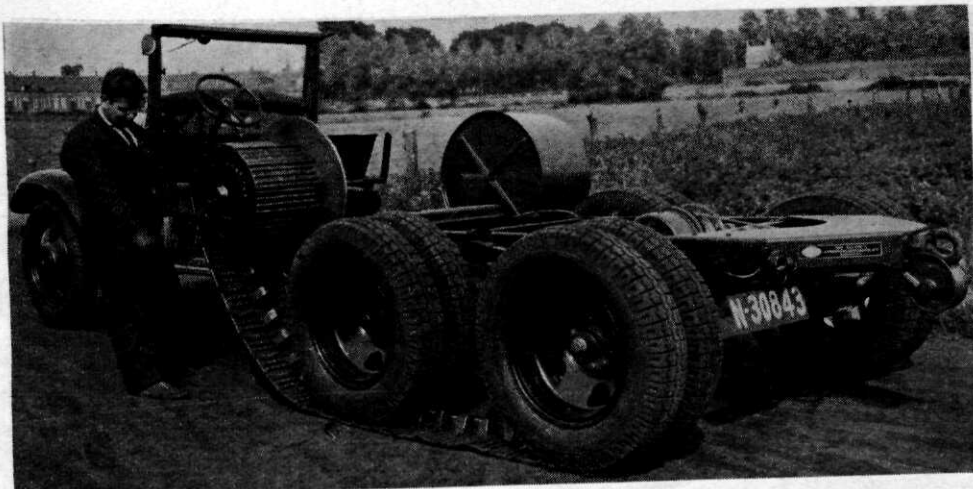
Trekhaalk (afb. 4 en 5).

De trekhaakconstructie is *tweedeelig* uitgevoerd. Het eene gedeelte — de eigenlijke haak — is aan de lierkabel bevestigd, het andere gedeelte, waarin de ligplaats voor de trekhaak is aangebracht, aan een V-vormig staartstuk van het chassis. Wanneer nu in slecht terrein de weerstand van het geheel te groot wordt en de trekker met aanhangwagen zou stranden, kan de bestuur-

Afb. 5. De liermanoeuvre en automatische aankoppeling.

Afb. 6. Het omleggen der rupsbanden (zonder grijpers).

der door een handle in de cabine over te halen, *de trekker loskoppelen van den aanhangwagen* en met den trekker verder rijden, terwijl de lierkabel afloopt. Zoodra de trekker zich op een betere bodemgesteldheid bevindt, wordt een breede grondschop neergelaten en de lier ingeschakeld.

Het kanon wordt nu automatisch bijgehaald en aangekoppeld (zie afb. 5). Zoodra de trekhaak in zijn ligplaats is gekomen, wordt bij *automatisch* vastgegrepen door een klauw, de krachtopnemer uitgeschakeld en de kabelspanning opgeheven. Hierdoor vervalt het zeer tijdroovende op- en afleggen door de bediening en zullen de rupsbanden minder gebruikt behoeven te worden. Het aan- en afkoppelen van het kanon (met een *maximum staartdruk* van 1000 kg) kan zoodoende door één persoon geschieden.

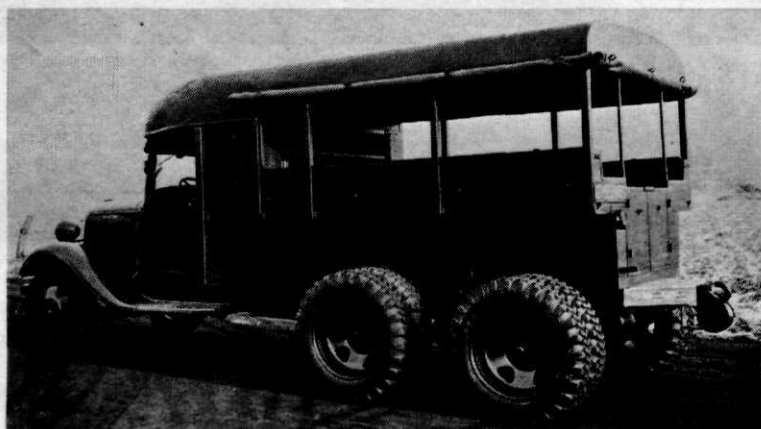
Rupsband.

Bij de moderne 6-wieler constructies worden de benoodigde aandrijfkrachten over de vier bogiewielen verdeeld, waardoor de kans op doorslaan van de aandrijfwielen sterk is verminderd. Teneinde tevens het wegzinken in zeer zachten grond tegen te gaan, kunnen om de bogiewielen z.g. *loopvlakkettingen* worden aangebracht. In *zeer los zand* en in *drassig terrein* voldoen deze kettingen niet, daar zij zich eveneens gaan ingraven. Dit is een gevolg van de te groote afstanden tusschen de eigenlijke draagplaten van de ketting, waardoor de benoodigde aandrijfkrachten over een te klein oppervlak worden verdeeld.

Hierin is verbetering te brengen door een rupsband te gebruiken, waarvan de draagplaten aan elkaar sluiten en op een oordeelkundige wijze zijn opengewerkt. Afb. 6 geeft een dusdanige band (nog niet opengewerkt) weer, welke op een zeer eenvoudige wijze door één man is om te leggen en op te bergen. De afbeelding spreekt voor zichzelf. Ter verhooging van de totale wrijvings- (afschuif)weerstand kunnen deze banden worden voorzien van grijpers, hetgeen echter tot gevolg kan hebben, dat in *drassig terrein* de luchtbanden in de rupsbanden zullen gaan slippen. Dit euvel is alsnog te voorkomen door den binnenkant van de rupsband van opstaande ribben te voorzien of verband te brengen tusschen de rupsband en één der aandrijfnaven.

Afb. 7. Drassig terrein.

Afb. 8. De nieuw model legercarrosserie.

De rupsband, welke thans in beproeving is, is voorzien van een groot aantal speciaal geconstrueerde grijpers, welke tusschen de draagplaten zijn aangebracht. Doordat de bogiewielen met groote kracht tegen de naar binnen gerichte ribben drukken, worden de scharnieren naar elkaar toegetrokken, waardoor de spanning der rupsband toeneemt en de luchtbanden *niet meer in staat zijn in de rupsband te gaan slippen*. Met deze grijperconstructie zijn zeer gunstige resultaten bereikt, zooals afb. 7 weergeeft.

Teneinde in *zeer slap* terrein het z.g. „*hellingseffect*” (diep gezonken aandrijfwielen ondervinden een grooten weerstand bij het voorwaarts gaan) zoo klein mogelijk te houden, kunnen vóór de voorste wielen van de Trado-bogie kleine *geleidrollen* worden aangebracht. Hierdoor zal de eigen rolweerstand van den trekker *tot op een minimum* worden gereduceerd, zoodat het grootste gedeelte van de uit te oefenen trekkracht beschikbaar blijft aan de trekhaak.

Ir. v. D. TR.

NIEUWE UITGAVEN

EEN NIEUW BOEK VOOR DE NEDERLANDSCHE KRIJSGESCHIEDENIS.

Eerste-Luitenant J. L. UYTERSCHOUT heeft in een behoefte voorzien door het schrijven van een *Beknopt overzicht van de Nederlandsche krijgsgeschiedenis van 1568 tot heden*.

Luitenant-Generaal Jhr. W. ROËLL, Commandant van het Veldleger, heeft van zijn ingenomenheid hiermee doen blijken, door er een voorwoord voor te schrijven.

De behandelde stof is als volgt ingedeeld:

I. De tachtigjarige Oorlog. II. De verdediging van Nederland in 1672 en volgende jaren. III. Voornaamste krijgsvrictingen gedurende de laatste helft der 18e eeuw. Strijd om het herstel der stadhouderlijke regeering. Verovering van de Republiek der Vereenigde Nederlanden. De landing der Engelschen en Russen in Noord-Holland. IV. Optreden van Nederlandsche troepen in vreemden krijgsvendienst. V. De vrijmaking van de Fransche overheersching 1813—1814. De vorming van een nieuwe Nationale weermacht ná 1813.

Luitenant-Generaal Jhr. W. ROËLL, Commandant van het Veldleger, Luitenant-Generaal b.d. H. A. F. G. VAN ERMEL SCHERER, Reserve-Kolonel van den Generalen Staf b.d. C. C. DE GELDER, Directeur van het Krijgsgeschiedkundig Archief van den Generalen Staf, en Kapitein van den Generalen Staf J. J. C. P. WILSON, leeraar aan de H. K. S. hebben dit werk gunstig beoordeeld. Zij achten het spoedig verschijnen hiervan een groot leger- en volksbelang en zijn van meening, dat dit boekwerk in het bezit behoort te komen van de cadetten van de K.M.A., de leerlingen van de Scholen voor Reserve-Officieren, alsmede van alle beroeps- en reserve-officieren, teneinde hen in de gelegenheid te stellen om er zoowel bij de opleiding en vorming hunner ondergeschikten uit te putten, als zelf een blijvenden indruk van onze grootsche Krijgsgeschiedenis met haar lessen te verkrijgen.

Het boek, dat ruim geïllustreerd wordt en 400 blz. zal omvatten, zal, bij voldoende intekening, door de Stads Boek- en Courantdrukkerij te Kampen verkrijgbaar gesteld worden tegen den zeer lagen prijs van f 2.—.

Gaarne wekken wij onze Lezers op om de spoedige verschijning van dit werk mogelijk te maken, door onverwijld een exemplaar bij de genoemde drukkerij te bestellen.

Josef Pilsudski. Von Dr. A. LOESSNER: (200 bladz., 2 kaartjes, 2 portretten, uitvoerige literatuuropgave). Uitg. Verlag von S. Hirzel te Leipzig; 1935. Prijs 5 RM.

Tot de meest belangwekkende onderwerpen der geschiedenis behoort de karakterstudie der leidende persoonlijkheden. Zij heeft talloze schrijvers aangetrokken; dank zij dit feit, zijn wij in staat ons beelden te vormen van de groote geesten in het wereldgebeuren. Bij de lezing van dergelijken arbeid moet men zich intusschen bewust zijn van de mogelijkheid, dat de schrijvers het onderwerp hunner studie in een kleed kunnen hebben gestoken, dat tengevolge van idealiseering eenerzijds, dan wel als gevolg van mindere sympathie anderzijds, een mooiere of minder mooie indruk maakt, dan het verdient.

Vooraf dient men voorzichtig te zijn met boeken over staatslieden, omdat de politieke hartstochten van vóór- en tegenstanders allicht de schrijvende hand in tendentieuze richting kunnen hebben bewogen.

Zeker is zulks het geval bij de uitgebreide literatuur, die het licht heeft gezien en waarin de veelomstreden, doch meestal verguisde persoon van den grooten Poolschen staatsman-veldheer JOSEF PILSUDSKI wordt beschreven. Over deze figuur van de eerste grootte zijn niet minder dan 367 geschriften verschenen. Het is begrijpelijk, dat onder deze pennevruchten veel „aangestoken” exemplaren zullen zijn van politieke tegenstanders, wien de handelingen van dezen dictator niet altijd even aangenaam zullen zijn

geweest. Daarnaast zullen ongetwijfeld andere schrijvers, zijn persoon nader staande, bewust of onbewust hun nationale held hebben getooid met een stralenkrans, die méér licht afstraalde dan zij in werkelijkheid heeft gedaan.

De groote moeilijkheid voor hem, die deze merkwaardige figuur in haar ware gedaante wensch te kennen, is derhalve om uit deze chaos van boekwerken het juiste te vinden. Voegt men daaraan toe, dat een belangrijk deel der geschriften in de Poolsche taal is verschenen, dan is het begrijpelijk, dat in uitgebreide kringen de wensch naar voren kon komen om te beschikken over een objectieve beschrijving van leven en werken van PILSUDSKI in een taal, die door hen wordt begrepen.

Aan dien wensch is door het schrijven van het hier aangekondigde boek voldaan. Dr. A. LOESSNER geeft „Eine Lebensbeschreibung auf Grund seiner (PILSUDSKI's) eigenen Schriften". De lacunen in die geschriften heeft de schrijver aangevuld uit betrouwbare andere bronnen.

De studie beoogt het geven van de onopgesmukte waarheid betreffende den door verguizing en verheerlijking met een geheimzinnig waas omgeven persoon van den soms legendarisch aandoenden nationalen Poolschen held. Ik wil daarmede geenszins zeggen, dat de schrijver zijn lezers een droog verhaal te verwerken zou hebben gegeven. Integendeel, dit phantastische leven rolt voor ons oog langs als het bonte seriebeeld in een kaleidoscoop: de waarheid overtreft de stoutte verwachtingen der verbeelding. *Dit boek boeit van de eerste bladzijde tot de laatste*, omdat het op uitstekende wijze dit bonte leven van glorie en vernedering en van doorlopenden strijd tegen geweldige krachten doet meeleven. De zeer juiste wijze, waarop de schrijver zijn verhaal op hoogtepunten telkens onderbreekt door PILSUDSKI zelf aan het woord te laten, stelt hem in staat zijn lezers in kennis te stellen met het karakter van zijn hoofdpersoon. Prachtig komen in deze citaten naar voren de doorzettingskracht van PILSUDSKI, zijn onwankelbaar geloof in Polen's zelfstandigheid en grootheid, zijn liefde voor dit land, zijn haat tegen de onderdrukkers van zijn volk, zijn bijtend sarcasme, zijn militaire talenten, zijn groote staatsmansgaven en zijn organisatorische werkkraft op elk terrein.

Deze man begon zijn strijd als Poolsch-Russisch onderdaan van 16 jaar; met enkele geestverwanten vocht hij tegen het geheele Russische staatsbestel, dat hem naar Siberië verbande. Als jongeman organiseerde hij in Galicië zijn Poolsch legioen, waarvan in Aug. 1914 één compagnie als eerste eenheid der Centralen de Russische grens overschreed. Als man in de kracht van zijn leven streed hij den felsten strijd tegen de politieke en militaire machthebbers in O.H. en Duitschland voor een zelfstandig Polen en een zelfstandig Poolsch leger: gevangenschap in absolute afzondering op Duitsch gebied werd zijn deel.

In November 1918 kwam deze man in een oud, versleten uniform en met een valies als bagage, te Warschau aan. In enkele dagen had hij het vertrouwen van allen, die zich Pool noemden; in enkele dagen wist hij in de chaotische verwarring orde te scheppen. Wat JOSEF PILSUDSKI in deze dagen voor Polen deed, maakt hem onsterfelijk.

In 1½ jaar tijd organiseerde hij een leger, dat met Rusland afrekende in den slag van Warschau. Een wanhopige militaire situatie wist hij in een beslissende overwinning te doen verkeeren. *Deze overwinning is niet het werk der Fransche militaire missie, zij is onverbrekkelijk verbonden aan den Maarschalk PILSUDSKI*, den oud-student, die nimmer een militaire opleiding ontving. Wederom verwierf deze man de onsterfelijkheid, thans voor wat hij voor geheel West-Europa deed!

De rust was hem ook daarna niet beschoren; de regeling der grenzen was noodig (Wilna); daarna trad PILSUDSKI af.

Doch toen inwendige verdeeldheid Polen dreigde te verscheuren, was hij de man, die in Mei 1926 een revolutie deed uitbreken, waarbij hij aan het hoofd der troepen Warschau binnenrukte.

Hiermede eindigen P.'s gedenkschriften en dus ook Dr. LOESSNER's studiën.

Wij vestigen sterk de aandacht op dit prachtige werk. Niet zoozeer uit militaire overwegingen, doch omdat deze hoofdpersoon uit de wereldgeschiedenis de aandacht en de bewondering van zijn tot oordeelen bevoegde tijdgenooten verdient. Hier is een gelegenheid om zich een onbevooroordeeld beeld te vormen van één dier zeldzame geesten, die men tot de grootsten onder de grooten mag rekenen.

LEVEN EN STREVEN IN DE KONINKLIJKE LANDMACHT

PORTRET TEN VAN OUD-INSPECTEURS DER ARTILLERIE.

De Inspectie der Artillerie beschikt over nagenoeg alle portretten van de Oud-Inspecteurs der Artillerie van de oprichting van de Inspectie (23 Maart 1814) af tot heden.

Ondanks gedane nasporingen ontbreken nog de volgende portretten:

Luitenant-Generaal Jhr. C. D. P. SINGENDONCK,
Inspecteur der Artillerie 18 April 1855—27 April 1861,
gedoopt 30 December 1796 te *Nijmegen*,
overleden 2 Juni 1864,
gehuwd 16 Januari 1828 met E. C. VAN DER BRUGGHEN.

Luitenant-Generaal C. DANEELS VAN WIJKHUYSE,
Inspecteur der Artillerie 27 April 1861—22 Maart 1864,
geboren 17 Juni 1797 te *Bredevoort*,
overleden 29 November 1867 te *Arnhem*,
gehuwd 23 Mei 1832 met R. W. baronesse SLOET VAN HAGENDORP.

Luitenant-Generaal C. H. G. STEUERWALD,
Inspecteur der Artillerie 22 Maart 1864 —12 Juli 1867,
geboren 20 Juni 1802 te *Bergen op Zoom*,
overleden 21 Augustus 1874,
gehuwd 4 Juni 1834 met C. G. SPALKER.

Generaal-Majoor J. A. LE CLERCO,
Inspecteur der Artillerie 12 Juli 1867—15 Maart 1868,
geboren 12 April 1807 te *'s-Gravenhage*,
overleden 28 September 1880,
ongetrouwd.

Generaal-Majoor A. C. W. L. J. F. VON KELLNER,
Inspecteur der Artillerie 15 Maart 1868—18 Maart 1871,
geboren 15 December 1804 te *Strunckede (Pruisen)*,
overleden 18 December 1877,
gehuwd 25 Februari 1830 met J. M. G. C. (VON) TETZ,
later met M. H. J. MOLLERUS.

Generaal-Majoor E. J. JACOBS,
Inspecteur der Artillerie 14 Juni 1873—11 April 1876,
geboren 3 October 1811 te *Bergen op Zoom*,
overleden 27 Maart 1886,
ongetrouwd.

Zij, die inlichtingen kunnen verschaffen, welke er toe kunnen leiden, de Inspectie der Artillerie alsnog in het bezit te stellen van de ontbrekende portretten (in den rang waarin de functie van Inspecteur werd bekleed), gelieven zich te wenden tot den Kapitein der Artillerie F. G. DÜRST BRITT, toegevoegd aan den Inspecteur der Artillerie, Hofweg 2, *Den Haag*.

OEFENING IN HET VERVOER VAN EEN BATTERIJ VAN 7 VELD OP AUTO'S

In 1935 heeft bij de II A. Brig. een oefening plaats gevonden in het vervoer van een batterij van 4 stukken en van een deel der daarbij behorende bespanningen op auto's van *Ede* naar een punt gelegen aan den straatweg *Apeldoorn—Amersfoort* in de nabijheid van *Hoog-Soeren*.

De batterij bestond uit vier stukken van 7 veld, waarbij ingedeeld 4 wachtmeesters stukscCommandanten, 12 stukrijders en 16 kanonnières, alsmede 4 bespanningen van 6.

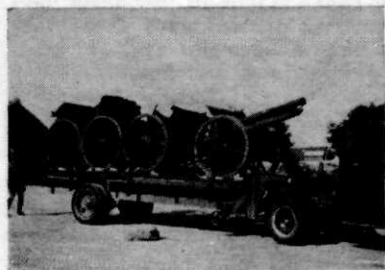
Het beschikbare motormaterieel, waarbij ingedeeld personeel van het V.L.K. Motor-dienst bestond uit:

- 2 personenautomobielen,
- 2 vrachtautomobielen voor personeelvervoer,
- 3 vrachtautomobielen voor paardenvervoer,
- 4 trekkers met opleggers voor materieelvervoer,
- 2 motorrijwielen voor ordonnansen.

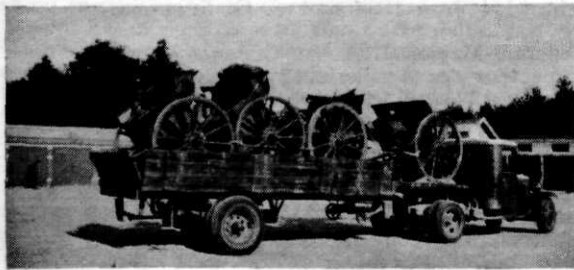
Voor het inladen van paarden en materieel waren te *Ede* de volgende maatregelen getroffen:

De vier stukken waren, met ruime tusschenruimten, naast elkaar opgesteld, de voertuigen van ieder stuk in de volgorde en in den stand, waarin de belading zou plaats vinden. Bij ieder stuk was een viertal beddingplanken van 12 l.st. gereedgelegd, bestemd om zoo noodig te worden gebezigd ter versterking of ophooging van het laadvlak van het vervoermiddel. Bij ieder stuk lagen de trektouwen, de fouragestrikken van de bedienings-mansschappen, alsmede het benoodigde aantal stopwiggen en draadnagels gereed. Bij twee der stukken lag een stel laadgoten.

Ter plaatse waar de paardenauto's geladen zouden worden, was een eenvoudige ophooging van aarde gemaakt, om de helling van de laadbrug geringer te doen zijn. Een regeling was gemaakt, om met het betrekkelijk gering aantal manschappen het laden zoo snel mogelijk te doen geschieden. Aangezien echter het laden van enkele paarden groote moeilijkheden opleverde en veel tijd kostte, kwam het personeel, met het laden der paarden belast, niet meer beschikbaar om nog bij het laden der voertuigen te helpen. Deze werden door het daarvoor aangewezen personeel geladen (zie afb. 1 en 2) in den tijd van precies $1\frac{1}{4}$ uur, ondanks het feit, dat nog de noodige voorzieningen moesten worden aangebracht, omdat de afmetingen van de vier opleggers verschillend bleken te zijn en ondanks het onbruikbaar zijn van een der twee stellen laadgoten. In dezen tijd van $1\frac{1}{4}$ uur is ook het zoogenaamde „afwerken" begrepen, d.w.z. het aanbrengen en vastzetten van de stopwiggen, het onderling vastsjorren van de voertuigen met behulp van fouragestrikken, enz.

Afb. 1.

Afb. 2.

Zooals reeds werd opgemerkt, gaf het laden der paarden aanleiding tot vertraging ondanks het feit, dat de paarden speciaal voor dit doel waren uitgezocht en alle reeds te voren in dergelijke auto's waren geladen. Een paard werd daarin zoodanig verwond, dat het vervangen moest worden. In de drie paardenauto's werden resp.: 7, 9 en 8 paarden geladen.

De colonne marcheerde vervolgens af, doch ondervond zeer kort na den afmarsch opnieuw vertraging, doordat een der paarden zich niet staande kon houden, toen de auto een vrij scherpe bocht maakte, met het gevolg, dat halt gehouden moest worden en het paard op de been geholpen moest worden. Dit ongeval had plaats in den met 8 paarden beladen auto, waarin de paarden vlak tegen elkander stonden. Daarna werd

Afb. 3.

Afb. 4.

de marsch voortgezet. Na ongeveer 12 km te hebben gemarcheerd, werd halt gehouden voor een korte inspectie over het materieel. Deze werd verricht door den troepencommandant, den transportcommandant en de stukcommandanten. Enkele stopwigen moesten opnieuw worden vastgezet (vermelding verdient nog, dat in iedere paardenauto en op iedere materieelauto een man had plaats genomen, die belast was met het toezien op eventueele bijzonderheden).

Nadat het punt van ontlading bereikt was, werd met het ontladen een aanvang gemaakt. Dit kon geheel geschieden, zonder dat het verkeer over den straatweg behoefde te worden gehinderd. Na 9 minuten waren alle paarden reeds ontladen (zie afb. 3). Bij het materieel werden eerst alle touwen en stopwigen losgemaakt, bij alle vier de voertuigen, daarna werd begonnen met het afladen der voertuigen (zie afb. 4). 22 minuten na aankomst was het eerste stuk geheel ontladen en gereed voor afmarch opgesteld. 42 minuten na aankomst marcheerden twee stukken af naar het aangewezen stellingterrein.

Van de beide overblijvende stukken werd bij wijze van proef een der vuurmonden in stelling gebracht, niet door de paarden, doch met behulp van een der trekkers, waarmede de opleggers waren vervoerd. Met een tot de uitrusting van den trekker behorende ketting werd de voorwagen vastgemaakt. Het in stelling rijden geschiedde vlot; van zand en heide werd geen hinder ondervonden.

F. G. DÜRST BRITT,
Kapitein der Artillerie.

BERICHTEN VAN PERSONEEL AARD.

Bij de Lichte troepen.

Bevorderd.

- tot kapitein:
eerste-luitenant J. J. VAN KEULEN, van R.W., toegevoegd aan den I. d. C., tevens C. Lt. B., 20 Jan.
- tot reserve-eerste-luitenant, met ingang van 1 Maart:
Reserve-tweede-luitenants W. A. HOEVENAARS en H. A. VAN WALLEN, beiden van R.W.
- tot reserve-kapitein bij het dienstvak der mil. adm. met ingang van 1 Maart:
Reserve-eerste-luitenants A. J. SPIERINGS en L. M. KALMIJN, onderscheidenlijk van R.W. en 1 R. H.
- tot kapitein bij het dienstvak der mil. adm. met ingang van 1 Maart:
Eerste-luitenant E. Stein Pinto, van 1 R. H.

Kolonel A. R. VAN DEN BENT,
Commandant der Brig. Grenadiers en Jagers (I I. Brig.)

Overplaatsingen, detacheringen, enz.

Eerste-luitenant B. A. DE VEER, van S. R. O. C., gedetacheerd ten bureele van den I. d. C., tevens C. Lt. B.

Ingetrokken.

het Koninklijk besluit, waarbij aan den reserve-majoor G. W. BARON TAETS VAN AMERONGEN TOT WoudenBERG, van II R. H. eervol ontslag uit den militairen dienst is verleend.

Eervol ontslagen.

Ritmeester H. J. FRUIN, van I R. H., 1 Mei.

Bij de overige wapens en dienstvakken.

Benoemd.

tot reserve-luitenant-kolonel bij het R. Gr. Tr.:

gep. kolonel der genie K. N. I. L. G. A. VAN DER NAGEL, met ouderdom van rang 29 Januari 1936.

tot reserve-kapitein bij het 6e R. I.:

Reserve-kapitein K. N. I. L. N. KRIENS, met ouderdom van rang 23 Januari 1936.

Bevorderd.

tot kolonel, commandant der Brigade Grenadiers en Jagers (Ie Infanteriebrigade): luitenant-kolonel A. R. VAN DEN BENT, van den Generalen Staf, Chef van den Staf der Ie Divisie, 15 Febr.;

tot majoor bij 6 R. V. A.:

kapitein J. P. BRASSER, van Staf art., werkzaam bij het D. v. D. (bestemming hoofd-instructeur), 15 Febr.;

kapitein G. P. GRANPRÉ MOLIÈRE, van Staf art., toegevoegd aan den D. M. L., 15 Febr.;

tot majoor-magazijnmeester:

kapitein-magazijnmeester R. VAN EIJLE, werkzaam bij het D. v. D., 15 Febr.

tot kapitein, ingaande 20 Jan.:

eerste-luitenants A. TOLSMAN, 20 R. I., J. BAURDOUX, Staf inf., W. A. ALMEKINDERS, Staf inf., J. JONKERS, 7 R. I., B. A. SJOERDSMA, 5 R. I., H. J. KRONIG, 15 R. I., W. E. ENTHOVEN, 3 R. I., K. SIERSEMA, 6 R. I., P. N. MARÉCHAL 17 R. I., C. JANSSEN, 17 R. I., J. VAN WAMEL, 9 R. I., M. A. A. STRIJERS, 22 R. I., A. H. WEIJNS, R. K. A., Ir. D. H. G. BRETHOUWER, R. K. A., H. HOEVENAARS, K. Lu. A., Mr. J. D. SCHEPERS, 6 R.V.A., P. G. C. A. VAN DER SPECK OBREEN, 5 R.V.A., J. R. H. LAGAS, 5 R.V.A., P. L. G. DOORMAN, Staf art., Ir. P. H. VAN DER TRAPPEN, Staf art., F. F. H. DE MAN, 4 R. V.A., G. VAN DER MARK, K. P. en T., A. SPRUIJT, R. M. A., B. J. M. KOENEN, L.V.A., A. C. DE RUIJTER VAN STEVENINCK, 2 R.V.A.,

bij het dienstvak der militaire administratie:

tot luitenant-kolonel:

majoor J. F. H. ISRAËL, werkzaam bij het D. v. D., 1 Mrt.;

tot majoor:

kapitein D. S. KLUIT, van het R. G. Tr., 1 Mrt.;

tot kapitein bij 10 R. I.:

eerste-luitenant G. D. FRIJLINK, van 4 R. I., 1 Mrt.;

bij den Generalen Staf:

tot reserve-majoor voor speciale diensten:

reserve-kapitein voor speciale diensten J. ENTE, 14 Jan.

tot reserve kapitein, ingaande 20 Jan.:

reserve-eerste-luitenants G. E. KIERS, van 6 R.V.A., Dr. Ir. W. H. C. KNAPP, van 2 R.V.A., F. MEIJER, van K. P. en T., Ir. P. DE FREMERY, van 2 R.V.A. W. T. VAN ITERSON, van R.K.A., G. M. VAN DER MAESEN, id.; J. OBBINK, van 8 R.V.A., J. A. M. VAN WELL, van 6 R.V.A., Dr. W. C. DE LIEFDE, van 3 R.V.A., G. DEN BESTEN, van 7 R.V.A., H. M. J. KLEIN, id.; G. P. DE GRIENT DREUX, van 8 R.V.A., H. VAN OVERHAGEN, van 6 R.V.A., M. C. F. J. COSIJN, van 3 R.V.A., J. VAN ESSEN, van K. Lu. A., H. SASBURG, van 8 R.V.A., J. W. BARETTA, van 4 R.V.A., L. H. A. M. SAUTER, van R. K. A., H. FROONHOF, van 2 R.V.A., K. J. H. VERSCHOOF, van R.M.A., J. J. J. PIJNENBURG, van 7 R.V.A., G. R. KRAAIJENBRINK, van K. P. en T., W. E. STOOVOGEL, van K. Lu. A., J. AALBERS, van K. P. en T.;

tot reserve-kapitein bij het dienstvak der mil. adm., met ingang van 1 Maart:

reserve-eerste-luitenants J. F. C. OUDT, van Korps motordienst, S. GRUPPELAAR, van 2 R. I., J. E. VAN DEN BROEK, van 3 R. I., J. G. VAN GINKEL, van 5 R. I., P. J. VAN DER MAAT, van Korps motordienst; L. D. DE JONGE, van 13 R. I., J. C. ISSELMANN, van R. Gr., J. P. H. BESSEMS, van R. Gr., A. W. SAUER, van Korps motordienst, A. U. A. VAN GREVENSTEIN, van 7 R. I.

tot reserve-kapitein voor speciale diensten, ingaande 20 Januari:

reserve-eerste-luitenants voor speciale diensten Mr. J. G. H. ENDERLEIN, van Staf art.; P. ALBERDA, van 2 R.V.A., J. M. TIENSTRA, id.; A. F. H. ENGBERSEN, id.

tot reserve-kapitein voor speciale diensten bij het dienstvak der mil. adm., met ingang van 1 Maart:

reserve-eerste-luitenant voor speciale diensten Mr. H. JÜDELL;

tot reserve-officier van gezondheid der eerste klasse:

reserve-officieren van gezondheid der tweede klasse J. DRUKKER, 5 Mrt., T. S. GOINGA, id., H. HARTMAN, 13 Mrt., K. REHORST, 16 Mrt., I. JOPPE, 31 Mrt., A. M. SAMPLONIUS, id.

Overplaatsingen, detacheringen, enz.

Kapiteins W. GERLACH, van 15 R. I., P. C. DEKKER van 22 R. I., H. G. VAN VOORT-HUIJSEN, van L.V.A. en J. J. LAMBERTI van 13 R. I., allen benoemd tot adjudant van het korps.

Kapitein W. P. VAN DEN ABELEN, eervol ontheven van de functie van adjudant van de Luchtvaartafdeeling en overgeplaatst bij het R. M. A., 1 Febr.

Majoor V. E. WILMAR, van 6 R.V.A. overgeplaatst bij den Generalen Staf en bestemd tot Chef van den Staf der Ie Divisie, 15 Febr.

Majoor J. F. H. ISRAËL, van het dienstvak der mil. adm. eervol ontheven van de functie van Controleur en werkzaam gesteld bij het D. v. D., 10 Febr.;

Majoor G. F. HENGVELD, van het dienstvak der mil. adm. bij 10 R. I., benoemd tot Controleur met standplaats Arnhem, 10 Febr.

Tweede-luitenant A. E. VAN DISHOECK, van 6 R.V.A., overgeplaatst bij K. R. A., 21 Jan.

Kapitein C. E. CHIVAT, van 4 R. I., eervol ontheven van zijn detachering bij het Korps politietroepen en overgeplaatst bij de VIIIe I. Brig. ter nadere indeeling, 1 Mrt.

Eerste-luitenant J. L. SCHAËFER, van 16 R. I., gedetacheerd bij het Korps politietroepen, 1 Mrt.

Officier van gezondheid der tweede klasse D. PENNINGA, overgeplaatst van 's-Gravenhage naar Maastricht, 1 Febr.

Eervol ontslagen.

Reserve-luitenant-kolonel G. J. C. VERHOEVEN, van Staf Ve I. Brig., 8 Febr.;
Reserve-kapitein voor speciale diensten Mr. D. REILINGH, van den Generalen Staf, 17 Jan.

Officier van gezondheid der tweede klasse Dr. W. J. DE HAAN, 25 Jan. (ben. tot res.-off. van gezondh. der tweede klasse).

Reserve-majoor O. L. ESCHAUZIER, van 3 R.V.A., 13 Mrt.

Reserve-kapitein Jhr. G. M. M. ALTING VON GEUSAU, van 3 R.V.A., 31 Jan.

Reserve-kapitein R. DEKKER, van R. G. Tr., 5 Febr.

Decoratiën.

Kapitein W. J. K. BAAIJ, werkzaam bij het Hoofdkwartier Veldleger, Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

Eerste-luitenant J. J. C. BARON TAETS VAN AMERONGEN, van R. Gr., Eereridder in de Johanniterorde.

UIT DE VAKPERS

HET PROBLEEM DER SNELLE TROEPEN.

Allen, wie dit zeer belangrijke legerprobleem ter harte gaat zullen goed doen zich voortdurend op de hoogte te houden van hetgeen de Generaal BRANDT, de oud-Inspecteur der Duitse Cavalerie over dit probleem in de pers publiceert. Deze publicaties zijn des te meer belangrijk, niet zoo zeer uit hoofde van de vroegere hooge functie van dezen opperofficier als wel door het feit dat Generaal BRANDT's ideeën op het gebied van strategie, tactiek en organisatie van zeer vooruitstrevenden aard zijn — in tegenstelling tot de denkbeelden van een ander bekend Duitsch schrijver, Generaal VON POSECK, die, zooals men dat noemt, nog van de oude school is.

Hetgeen Generaal BRANDT in onderstaand nummer van de „Deutsche Wehr" over het probleem der snelle troepen schrijft is ditmaal van bijzonder gewicht. Naar onze meening zér terecht schrijft Generaal BRANDT dat juist bij de beoordeeling van de cavalerie in dit groote probleem maar al te vaak wordt vergeten dat dit wapen sedert den wereldoorlog „eine grundlegende Umstellung erfahren hat, denn sie kämpft nicht mehr zu Pferde, sondern zu Fusz". Wij merken hierbij op dat dit b.v. in de Engelsche cavalerie reglementen nog geenszins wordt erkend. Dan volgt echter een zin van wel zeer radicalen aard, die menige echte cavalerist met ontzetting zal vervullen, maar die eerlijk overdacht toch wel volkomen waar is: „Das Pferd ist mehr oder weniger blosses Transportmittel geworden." Meer dan de meeste andere schrijvers over dit onderwerp wijst Generaal BRANDT er op dat het terrein zulk een belangrijke rol speelt bij het gebruik van cavalerie en/of gemechaniseerde (en gemotoriseerde eenheden). Aangezien het terreintype, speciaal wat het wegnnet betreft, in de West-Duitsche grensgebieden zeer sterk verschilt van dat in de Oost-Duitsche grensgebieden, kan Duitschland bij den opbouw van zijn organisatie van snelle korpsen zeker niet het voorbeeld van Frankrijk volgen.

Bij de eventuele vervanging van cavalerie door gemechaniseerde eenheden geldt volgens Schr. als maatstaf, dat, zoolang het nieuwe nog niet alle opdrachten kan vervullen, die het oude met zooveel succes uitvoerde, van een absolute vervanging geen sprake kan zijn. Het is goed dat hierbij ook wordt gewezen op de veelal weggedoezelde kwestie betreffende de vervanging van in het gevecht verloren gegane strijdkrachten.

Voor ons vooral ook van belang is de aanwijzing dat de cavalerie van heden het zwaartepunt moet leggen op het op peil houden van hare bewegelijkheid, het opvoeren der marschprestaties, het bestrijden van gepantserde voertuigen (uitrusting met het speciaal daarvoor noodige geschut) en een tactiek berekend op het optreden *tegenover* gemechaniseerde eenheden. „Die Frage der Organisation ist eine Lebensfrage für die Reiterei" luidt de uit-

spraak, waarbij nog op meerdere details wordt gewezen. Een nieuw denkbeeld is de invoering van „Panzerwagen Jagdkommandos” bij de cavalerie-divisies evenals van kleine afdeelingen van motorvoertuigen om ruiters met paarden snel te verplaatsen.

De conclusie van het probleem — zooals deze bij den huidige stand der techniek is te trekken — luidt, volgens Generaal BRANDT, dat slechts in de enge samenwerking tusschen ruitery en gemechaniseerde troepen de oplossing ligt. Bij de beoordeeling van de verhouding paard : motor moeten voorliefde voor het eene wapen boven het andere, gevoel en traditie, uitgeschakeld worden. Blijkbaar kent de schrijver de taaheid van het conservatisme maar al te goed.

Deutsche Wehr, 9 Mei 1935, No. 19.

P.

DE VECHTWAGEN EN HET ANTI-VECHTWAGEN GESCHUT.

Wie zal overwinnaar blijven: de vechtwagen of het anti-vechtwagen geschut?

Commandant PIERRE QUENOT begint, bij de beantwoording dezer vraag, met er op te wijzen, dat de vechtwagen „vuur, beweging en dekking” in zich vereenigt. Deze trilogie zoekt men tevergeefs bij andere wapens en daarom is de vechtwagen de meerdere. Van de andere wapens heeft de vechtwagen eigenlijk alleen het „Kanon” te duchten. De huidige techniek is evenwel in staat, om de pantseringen veel en veel sterker te maken, zonder dat het gewicht noemenswaard toeneemt. Wil het anti-vechtwagen-geschut tegen de steeds sterker wordende pantsers zijn uitwerking reeds op zoo groot mogelijken afstand doen gevoelen, dan moeten de vuurmonden een gewicht van zeker 500 kg hebben, om het pantser van de middelbare vechtwagens op 7 à 800 m te doorboren. Zeer zeker kan een dergelijken vuurmond in den bewegingsoorlog in de voorste linies worden aangewend, maar zoodra de gevechtsaanraking tot stand is gebracht, moet dit geschut, om aan directie vernietiging te ontkomen, meer achterwaarts worden opgesteld en . . . de infanterie in voorste lijn kan niet meer op den krachtadigen steun van het anti-vechtwagen geschut rekenen. De lichtere afweerwapenen, zooals b.v. het Gerlichgeweer, dat een enorm groot Vo zou hebben, acht Schr. ondoelmatig, omdat zij hun werking slechts op de kortste afstanden kunnen doen gevoelen en dat is al zeer onvoldoende. Op het oogenblik is dus *de vechtwagen in het voordeel*; en al zal door de verdere ontwikkeling van het anti-vechtwagen geschut de lichte vechtwagen binnen afzienbaren tijd van het gevechtveld verdwijnen, de meermalen zoo boud uitgesproken bewering, dat evenals de cavalerie het veld moest ruimen voor den mitrailleur, de vechtwagen dit voor het anti-vechtwagen geschut zou moeten doen, gaat in geen geval op voor de zware en middelbare vechtwagen.

Revue d'infanterie, September 1935.

B. K.

NACHTAANVALLEN.

Lt. generaal b.d. KABISCH behandelt de beteekenis van den nacht in tactischen strategisch opzicht. Allereerst beschrijft hij daarbij de *grootte Duitschs nachtaanvalle* nin Aug. en Sept. 1914, waarbij, ondanks panieken, wederzijdsche beschieting door eigen troepen, zware verliezen en moreele geschoktheid van de troepen, toch resultaten werden bevochten. Hij vervolgt met de woorden. Op het in den toekomst bereiken van dergelijke resultaten valt niet meer te rekenen, sedert de mitrailleurs het hoofdvuurwapen van de infanterie zijn geworden. De werking van het nachtelijk infanterievuur van den verdiger werd nadeelig beïnvloed door de psychische gesteldheid van de schutters, die hen veelal te hoog deed vuren. Het bij daglicht voorbereide mitrailleurvuur maakt deze fout niet.

Evenals onze voorschriften (I. R. II B. punt 575) komt generaal KABISCH dan ook tot de *conclusie*, dat *nachtaanvallen beperkt* moeten blijven *tot kleine ondernemingen*.

Geheel anders is het gesteld met het gebruik van den nacht voor *verplaatsing en gereedstelling van troepen*. In dit opzicht is de beteekenis van den nacht tijdens den Wereldoorlog steeds toegenomen. Het vliegtuig dwingt tot nachtelijke troepenverplaatsing om de verrassing mogelijk te maken. Teneinde 's vijands tegenvoorbereidingsvuur te ont-

loopen, streefde men er in 1918 naar de aanvalstroepen des nachts in een ondiepe strook zoo dicht mogelijk vóór 's vijands frontlijn met verkorte afstanden gereed te stellen (vergelijk I. R. II B. punt 355). Bij zorgvuldige voorbereiding bleek het mogelijk de voordivisiën in den laatsten nacht vóór den aanvalsdag gereed te stellen. Schr. geeft als voorbeeld een dergelijke gereedstelling in Aug. 1918 van een Fransche aanvalsdivisie op 300 m vóór de Deutsche stelling, zonder dat de verdedigers hier iets van bemerkten. Om 4.30 was de gereedstelling voltooid, om 5.20 begon de inleidende beschieting. Het Deutsche tegenvoorbereidingsvuur ging over de dicht opeengepakte aanvalstroepen heen.

Militär Wochenblatt, 25 April en 4 Mei 1935.

C.

EEN BELGISCH OORDEEL OVER BELGISCHE TACTIEK.

De Belgische strategie onderscheidt zich door de toepassing der zuivere rede, door methodischheid, maar ook door wiskundige starheid. De officieele Belgische tactiek wordt gekenmerkt door de nauwkeurigheid der voorschriften, door het werken volgens een vast systeem, dat schematisch wordt toegepast.

Schema's hebben in den oorlog veel nut. Zij vormen voor een scheppenden geest een vasten grondslag om van uit te gaan. Soepel toegepast kunnen zij wonderen doen, doch gebruikt door menschen zonder vernuft en verbeelding zijn zij een bron van rampen. Het Belgische ras nu, heeft wellicht vernuft, maar weinig verbeelding. Het initiatief wordt daarbij in het Belgische leger zoo weinig ontwikkeld, dat de tactiek bezig is een mummie te worden.

Bij den naderingsmarsch: vaste afstanden tusschen de achtereenvolgens te bereiken lijnen, welke volgens een vaste tijdtabel worden overschreden, terwijl de artillerie zich volgens een onveranderlijk schema verplaatst.

Bij den aanval: steeds een inleidende beschieting van U min 15 tot U.

Bij de verdediging: „une simplicité enfantine”. De voorposten steeds op denzelfden afstand voor de frontlijn. Steeds: twee bataljons in voorste lijn, één bataljon in tweede lijn; twee compagnieën in voorste lijn; één compagnie in tweede lijn; enz.

„En résumé: tactique rigide, application étroite.”

„La Belgique Militaire”, 10 Maart 1935.

C.

E. G. KLEM
Havermarkt 16, Breda
MILITAIRE SCHOENMAKERIJ

ZWANENBERG'S
Vleesch- en
Groenten Conserven zijn
voedzaam smakelijk en gezond

CAFÉ RESTAURANT „LOHENGRIN”
DEN BOSCH — MARKT 89
TELEFOON 51

♦
DAGSCHOTELS . . VANAF FL. 1.—
KOFFIETAFEL. . . . . „ „ 1.—
LUNCH-DINER. . . . . „ „ 1.25

♦
EIGENAAR: A. VAN METEREN

Drybecco
REGISTERED TRADE MARK

N. V. P. A. BIENEN & Co., 's-GRAVENHAGE
142 VAN SWIETENSTRAAT
KANTOORMACHINES - SPECIALITEIT IN STENCILS;
CYCLOSTYLE INKTEN - ALLE SOORTEN HECTO-
GRAFISCH- EN CARBONPAPIER - CORRECTIELAK
VRAAGT OFFERTEN
REEDS LEVERANCIER AAN RIJKSINSTELLINGEN